

**CSILLEBÉRCI
CSEPEREDŐ ÓVODA**
Budapest XII. kerület
www.cseperedoovoda.hu | +36 30/856-8658

**Cseperedő
magánóvoda
helyi nevelési programja**

1121 Budapest Konkoly Thege Miklós út 21.

TARTALOM

	oldal
1. Bemutakozás	3
1.1. Az óvoda személyi feltételei	4
1.2. Az óvoda tárgyi feltételei	4
2. Az óvodai nevelés és fejlesztés átfogó, globális terve	5
2.1. Az óvodai nevelés céljai, feladatai	5
2.2. Az óvoda nevelésének alapvető keretei	6
2.3. Az óvoda csoportszerkezete	10
2.4. Az óvodai élet megszervezése	10
3. Az óvodai élet tevékenységformái	11
3.1. Ismerkedés az angol, nyelvvel	11
3.2. Játék	12
3.2. Mese - vers	14
3.3. Ének, zene, énekes játékok	16
3.4. Rajzolás mintázás kézi munka	18
3.5. Mozgás	19
3.6. A külső világ tevékeny megismerése	21
3.7. Munka jellegű tevékenységek	22
3.8. Tanulás	24
4. Az óvoda hagyományos ünnepei és egyéb rendezvényei	26
5. Az óvoda kapcsolatai, sajátos feladatok	27
6. Az óvodai csoportok és a gyermekek fejlődésének ellenőrzése, értékelése	28
6.1. Az óvónők munkájának ellenőrzése	28
6.2. A gyerekek fejlődésének értékelése	28
7. A helyi nevelési program értékelése	29
8. A szülők érdekvédelmének fóruma	29
9. Az óvodába és az iskolába lépés feltételei	29
9.1. Az óvodába lépés feltételei	29
9.2. Az iskolába lépés feltételei	30
10. Legitimációs záradék	30

MELLÉKLETEK

Óvodánk etikai kódexe
Játékgyűjtemény tevékenységformánként
Hálóterv
Egyéni fejlődést vizsgáló lap

1. Bemutatkozás

Óvodánk legfontosabb sajátossága, hogy kettős feladatot vállal. Nevelési-, oktatási céljainkat az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja alapján, a Nemzetközi Iskolahálózat és annak magyarországi intézménye az International School of Budapest által fontosnak tartott és követett pedagógiai filozófia figyelembe vételével jelöltük ki. Fontos számunkra, hogy mind a magyar, mind az angol és más idegen anyanyelvű családok gyermekei részére egyszerre teremtsük meg azokat a körülményeket, amelyek közt derűsen, kiegyensúlyozottan fejlődve, éretté válnak az iskolai életmódra akár itt Magyarországon, vagy bárhol a világon. Ezzel egy időben, a magyar családok gyermekei - az angol anyanyelvű gyermekekkel való mindennapos együttlétük során - kiváló lehetőséget kapnak az angol nyelv kora gyermekkori elsajátításához. A kora gyermekkori nyelvtanulás sok vita forrása mind szakmai mind szülői körben. Lehet-e, kell-e ebben az életkorban idegen nyelvet tanítani, lehet-e kell-e ebben az életkorban idegen nyelvet elsajátítani? A mi válaszuk: igen. Az igényes és megbízható angol nyelvtudás korai megalapozását az is indokolja, hogy körülöttünk a világ egyre tágul, egyre szélesedik a felnövekvő nemzedék látóköre. Magyarország Európai Unióhoz való csatlakozásával a ma felnevelkedő gyerekek munkavállalási és szakmai lehetőségei már nemzetközi környezetben merülnek fel. Ehhez az angol nyelvtudás biztos alapjait érdemes a kora gyermekkorban letenni.

Miért?

*Látjuk, hogy egyes házasságokban, ahol a két szülő különböző anyanyelvet beszél a gyerekek mindkét nyelvet ugyanolyan kedvvel és ugyanolyan színvonalon, játéki könnyedséggel sajátítják el.

*Kisgyermekkorban a hangok, fonémák sokkal szélesebb repertoárja él még a gyermekekben, mint a későbbi életkorokban - ugyanis az anyanyelv fonémái még nem váltak ki véglegesen. A nyelvtanulás szempontjából ez nagy előny, hiszen nem létrehozni, hanem „csak” életben tartani kell az angol nyelv fonémáit.

*A hangokkal, szavakkal való tudatos, kreatív játék az anyanyelv hangjainak szavainak stabilizálódására is kedvezően hat és a további nyelvek elsajátításához is kitűnő érzelmi, értelmi motivációt biztosít.

*3-6 éves kor között a hangokkal való bánás rugalmasabb, az idegen nyelven, így az angolul való megszólalás is gátlásoktól mentesebb a későbbi életkorokhoz képest.

Hogyan?

*Az angol nyelv megismerésének, elsajátításának körülményeit a 3-6 éves gyermekek érzelmi, akarat, indulati életének, gondolkodásuk életkori sajátosságainak figyelembe vételével alakítjuk, hogy az angol elsajátítása mindennapi életük természetes részeként egy élvezetes játék legyen.

*A nyelvtanulás folyamatát tudatosan - a meglévő, előzetes ismereteket vagy a teljes járatlanságot figyelembe véve - tervezzük meg.

*Az eszközöket, módszereket úgy választjuk meg, hogy minden egyes gyermek esetében tekintettel vagyunk meglévő, vagy teljesen hiányzó angol nyelvi ismereteire.

Másik fontos célunk, óvodánk elhelyezkedéséből adódik: az egészséges életmód szokásainak kisgyermekkori megalapozása. Ez a cél ebben a környezetben kézenfekvő és egyre szélesebb szülői kör számára válik nyilvánvalóvá fontossága. A fővárosban vagyunk, és mégis a természet közvetlen közelében. A budai hegyek és erdők közelsége meghatározó fontosságú mindennapi életünkben. „Ép testben ép lélek”, tartja a mondás, és valóban az egészség megőrzésének egész életünkön át rendkívüli fontossága van. Az egészség az egyén testi, lelki, szociális harmóniáját jelenti. Az egészséges, fizikailag aktív ember energiáit

hivatására, munkájára, kedvteléseire, személyisége minél teljesebb kibontakoztatására fordíthatja, a betegséggel való küzdelem helyett.

Az egészséges életmódra nevelést három oldalról tartjuk megvalósíthatónak.

*Az egészséges táplálkozás szokásainak megalapozásával, a reformkonyha ételeinek megismertetésével megszerettetésével.

*Az egészséges, sportos életmód szokásainak kialakítása, a későbbi sportok alapjait képező természetes mozgásforma elsajátíttatásával, edzettséget, kitartást adó kirándulásokkal, túrákkal.

*Az ember a természeti környezet része, és kiegyensúlyozott jövőjéhez meg kell tanulnia óvni, és békében együtt élni vele. A természet közvetlen megismerése útján kialakított természetszeretet segíti gyermekeinket abban, hogy vigyázzanak arra, amit megszerettek.

Hisszük, hogy a nevelés leegyszerűsítve nem más, mint egy már kialakult személyiség hatása egy még fejlődésben levő gyermeki személyiségre. Fontosnak tartottuk ezért, hogy a különböző pedagógus egyéniségek törekvéseit közös alapelvek megalkotásával hangoljuk össze. Ezek a következők:

*Derűs, kiegyensúlyozott, elfogadó légkör várja a gyerekeket, hogy örömmel jöjjenek az óvodába. Az óvoda felnőttei éreztessék a gyerekekkel, hogy fontosak számukra, itt biztonságban vannak, rájuk számíthatnak.

*Sok-sok változatos programot és tevékenységi lehetőséget biztosítunk a gyerekeknek, hogy élményekben gazdagok legyenek.

*A gyermekkor fő tevékenységi formáját a játékot, minden körülmények között tiszteletben tartjuk és ezen keresztül valósítjuk meg a fejlesztési feladatokat.

*Fejlesztő munkánk minőségét nagyon fontosnak tartjuk és állandó önképzéssel, új módszerek elsajátításával folyamatosan javítjuk.

*Óvjuk a gyerekeket a túlterheléstől, a túlzásoktól, a stresszel járó helyzetektől.

*A pedagógus egyéniségek módszerbeli szabadsága addig terjed, amíg nem korlátoz másokat és a közösség céljaival nem ellentétes.

*A szülők igényeire alapozott hagyományokat teremtünk, amelyek a gyerekeket, szülőket, óvónőket, egymást elfogadó, szerető, segítő közösséggé formálják.

*Munkánk eredményeiből következő újabb feladatainkat közösen jelöljük ki.

*Pedagógiai munkánkban világnézetiileg semlegesek vagyunk.

1.1 Az óvoda személyi feltételei

Óvodánkban főiskolai végzettségű, magyar anyanyelvű az angolt magas színvonalon beszélő óvónőket foglalkoztatunk. Emellett minden kollégánknak van úgynevezett „kedvenc” tevékenységi területe, amelyben intenzívebben elmélyül. Ezeket mindenki önként, érdeklődésének, az egyes részterületeken megmutatkozó tehetségének megfelelően választja. Célunk, hogy az egyes tevékenységi ágakban felhalmozódott személyes és továbbképző tanfolyamokon szerzett módszertani tapasztalatokat mindenki számára hozzáférhetővé tegyük. A pedagógiai munka magas színvonalon való tartásának fontos eszköze, az 1. számú mellékletben megtalálható Etikai Kódex, amely egyúttal a végzett munka értékelésének is alapja.

Óvodánkban a nevelőmunkát közvetlenül segítő asszisztens is ismeri programunkat hogy az óvónők fejlesztő munkája maximálisan megvalósulhasson. Tőle is elvárjuk, hogy bánásmódjával segítse céljaink megvalósítását.

1.2. Az óvoda tárgyi feltételei

Óvodánk földrajzi elhelyezkedése nagyon kedvező. Nagy kertje a gyerekek számára elegendő jó levegőn való mozgást tesz lehetővé. Az épület belső terei megfelelően tágasak, elrendezése pedig elegendő helyet biztosít a mindennapos tevékenységhez. A berendezésnél és felszerelésnél a következőkre voltunk figyelemmel:

*Biztosítjuk a testi gondozáshoz szükséges korszerű, a fertőző betegségek terjedését megakadályozó feltételeket. Tegyük lehetővé, hogy a gyerekek testápolási teendőikben önállóan tudjanak, váljon igényüké a tisztaság.

*Biztosítjuk a nyugodt, felszabadult játék és a mozgásfejlesztés eszközeit, az ehhez szükséges berendezési tárgyakat és udvari játékokat.

*Biztosítjuk folyamatosan az értelmi fejlesztés korszerű eszközeit: könyvek, filmek, logikai játékok, a manipulálás eszközei.

A tárgyi feltételek magas színvonalának folyamatos biztosításához, a jövőben is a fenti elvek vezetnek bennünket.

2. Az óvodai nevelés és fejlesztés átfogó, globális terve

2.1. Az óvodai nevelés céljai, feladatai

Programunk célja, hogy angol anyanyelvi, illetve két tannyelvű környezetben az angol nyelv minél alaposabb elsajátítása mellett, biztosítsuk 3 – 6 esetenként 7-8 éves korú gyermekeink harmonikus személyiségfejlődését. Testi - értelmi képességeiket, érzelmi - szociális tulajdonságaikat tudatosan alakítva biztosítjuk az iskolai életmódra való sikeres felkészülést.

A személyiségfejlesztés fő feladatai:

A testi fejlődés területén, az egészséges életmód szokásainak megalapozása, fizikai fejlődésük elősegítése:

*korszerű étkezési szokások kialakításával, a táplálkozás egyensúlyának megőrzésével / növeljük a nyers gyümölcs és zöldség mennyiségét, hogy a fehérje - szénhidrát - vitamin - ásványi anyag aránya megfelelő legyen/, változatos ízekben gazdag étrenddel,

*helyes higiénés szokások kialakításával /testük, ruhájuk ápoltságát, ápolatlanságát vegyék észre, vegyenek részt aktívan megőrzésében, helyreállításában/, helyes életritmus kialakításával,

*sok szabadban végzett tevékenységgel/ kirándulás, játék, sport/, teremben biztosított tornával, mozgásos játékkal, edzettségük és teherbíró képességük fokozásával.

Az érzelmi fejlődés területén:

*meleg elfogadó nevelői attitűddel megalapozzuk érzelmi biztonságukat,

*érzelmi függőség iránti igényük kielégítése mellett, segítjük kifejlődni saját érzelmeik felismerésének és kifejezésének képességét, a felnőttek és a társak érzelmei felismerésének képességét,

*indulataik és érzelmeik uralására, szabályozására készítjük őket,

*olyan alapvető erkölcsi érzelmeket segítünk kialakulni, mint: együttérzés, igazságosság, igazmondás, segítőkészség, örömszerzés, részvét érzése, udvariasság, összetartozás, környezet iránti pozitív érzelmeik.

Az értelmi fejlődés területén:

*biztosítjuk a sokoldalú érzékszervi tapasztalatszerzés lehetőségeit, az egyes tevékenységformákban,

*a szerzett tapasztalatok rendszerezésével elősegítjük a gondolkodási műveletek minél alaposabb begyakorlását / analízis, szintézis, összehasonlítás /,

*fejlesztjük értelmi képességeiket / észlelés, emlékezet, tartós figyelem, képzelet, kreativitás /,

*kialakítjuk az elvont nyelvi síkon folyó gondolkodás alapjait.

A szociális fejlődés területén:

*eljuttatjuk gyermekeinket az egymás mellett való békés tevékenykedéstől, az együtt való tevékenykedésig /alkalmazkodó és kooperációs készség kialakítása,

*elősegítjük önálló helyzetmegoldó, konfliktuskezelő képességük kialakulását, eleinte a felnőtt közreműködésével, majd a nélkül,

*fejlesztjük kommunikációs és metakommunikációs képességeiket.

2.2. Az óvoda nevelésének alapvető keretei

A **gondozás** az óvodai nevelésben kiemelt jelentőségű, hiszen olyan testi szükségleteket elégítünk ki általa, melyekkel hozzájárulunk gyermekeink növekedéséhez, fejlődéséhez, egészségének megőrzéséhez. A gondozási feladatok ellátása során hozzájárulhatunk az egészséges életmód szokásainak kialakulásához is.

Arra törekszünk, hogy az óvodába érkező gyermekeinket türelmes, tapintatos, elfogadó bánásmóddal átsegítsük az óvodába lépés nehézségein. Igyekszünk megkülönböztetett figyelemmel, gondoskodással, nyugalmat, együttérzést sugárzó szavakkal, biztonságot nyújtó gesztusokkal körülvenni őket. A szokatlan, új környezet, az idegen gyerekek, felnőttek, a megváltozott életritmus fokozott alkalmazkodást kíván. A beszoktatás ideje alatt ezért fontosnak tartjuk a fokozatosságot. Arra kérjük a szülőket, hogy eleinte egy- egy óráig, aztán délig, majd délutánig fokozatosan növeljük azt az időtartamot, amit a gyerekek egyedül töltenek az óvodában. Megkönnyíti ezt a folyamatot, ha kedves személyes tárgyaikat eleinte magukkal hozhatják.

Az óvoda tárgyi környezetének tudatos kialakítása mind az egészséges életmód szokásai megalapozásának, mind a pedagógiai célok megvalósításának fontos eszköze.

Az óvoda udvara minden évszakban fontos színtere személyiségfejlesztő munkánknak. Folyamatos alakításánál arra törekszünk, hogy gyermekeink minél több időt tölthessenek a szabadban, változatos tevékenységekkel.

Ennek érdekében:

♥A mászóakák között legyen bújásra, csúszásra, mászásra, egyensúlyozásra és függeszkedésre alkalmas szer.

♥A füves területen legyen nagyobb egybefüggő tér a szabadban szervezett, csoportos testmozgáshoz vagy labdajátékhoz.

♥A burkolattal ellátott területen legyen módjuk a gyerekeknek biciklizésre, görkorcsolyázásra, rollerezésre.

♥A nap, a levegő és a víz edző hatását kihasználva ügyelünk arra, hogy megfelelő arányban legyen az udvaron napos és árnyékos terület, hogy a kerti medence megfelelő állapotát fenntartsuk, és napernyőkkel óvjuk a gyerekeket a nyári káros UV. sugárzástól.

♥ Sokféle játékeszközt biztosítunk a homokozókban és az udvar más részein zajló szerepjátékokhoz.

♥ Az udvar játszóterületeit a csoportok között úgy osztjuk meg, hogy a gyerekek korának és mozgásfejlettségének megfelelő játékeszközökkel legyen ellátva, emellett közvetlenül érezhessék az óvónő személyes gondoskodását, de gondoskodunk arról is, hogy a külön csoportba járó testvérek és barátok az udvaron együtt játszhassanak.

Az óvoda csoportszobájának, öltözőjének, mosdójának berendezésénél és felszerelésénél is a pedagógiai célok minél magasabb színvonalon való megvalósítása a legfontosabb szempont.

Ennek érdekében:

♥ Az öltözőkben biztosítjuk a tágas, világos helyet és az önállóság ösztönzésére minden gyerek holmijának a külön tároló helyet.

♥ A mosdókat esztétikus, a gyerekek által könnyen elérhető és kezelhető eszközökkel látjuk el, hogy önálló tisztálkodásra motiváljunk.

♥ Minden gyereknek legyen saját jelével ellátott törülközője, fogkefeje, fogmosó pohara, fésűje, amelynek rendszeres tisztántartásáról a pedagógiai asszisztens gondoskodik.

♥ A csoportszobák berendezését úgy alakítjuk, hogy a gyerekeknek erre az életkorra jellemzően módjuk legyen a kisebb csoportokban való elkülönülésre, a több kis kuckóban való játszásra, ami bensőségessé, intimmé varázsolja a gyerekeknek egymással és a felnőttekkel kialakuló kapcsolatait.

♥ A gyermekbútorok vásárlásánál, az esztétikai és higiéniai szempontok mellett figyelemmel vagyunk arra, hogy formájukkal nyújtsanak segítséget a gerincoszlop és a mozgásszervek elváltozásainak megelőzésében, a tartáshibák korrigálásában.

♥ Minden olyan belső teremben, ahol a gyerekek foglalkoztatása zajlik, szükséges a rendszeres szellőztetés, hiszen a levegő oxigéntartalma jelentősen befolyásolja az agyműködést, a szervezet egészének működését és segít a fertőző betegségek megelőzésében, mert az oxigénhiányos környezet fokozza a nyugtalanságot és akadályozza a kiegyensúlyozott testi fejlődést.

♥ Elősegítjük a természetes fényforrás érvényesülését, mert ez a legjobb biztosítéka a szem egészsége megőrzésének, emellett korszerű fényforrások használatára törekszünk, amelyek kímélik a szemet.

♥ Az egészséges, tiszta, környezet mindennapos megteremtése fontos feltétele a gondozási feladatok ellátásának, amelyhez korszerű környezetbarát, baktériumokat és vírusokat is eltávolító tisztítószeret használunk.

♥ A balesetek bekövetkezésének esélyét a balesetforrást okozó tárgyak és helyzetek folyamatos kiszűrésével igyekszünk csökkenteni.

A betegségek felismerése és továbbterjedésük megelőzése érdekében fontos, hogy az óvónő figyelmét ne kerüljék el a következő tünetek:

*Láz, hányás, hasmenés, fejfájás, köhögés, légzési nehézségek, kiütés, gyulladós kötőhártya, levertség, hallás vagy látászavarok, stb.

Láz, hányás és hasmenés esetén, csak orvosi vizsgálat után fogadjuk be újra a gyermeket az egészséges közösségbe. Az óvoda gyermekorvosa rendszeres szűrővizsgálataival segítséget nyújt az egyes egészségügyi elváltozások, rendellenességek időben való felismerésében és szükség esetén szakorvosi ellátást javasol. Az elhanyagolt testi vagy lelki állapotok korrigálását leghatékonyabban az óvónők tudják megvalósítani, a mindennapi élet során /tartásjavító és lúdtalpmegelőző tornagyakorlatok, ügyességet,

izomerőt fejlesztő játékok, neurotikus tünetek esetén fokozott törődés /. A súlyosabb elváltozások kezelése szakorvos, logopédus, gyógytornász, vagy pszichológus feladata.

Az emberek egészségi állapotát jelentős mértékben befolyásolja az életmódjuk. Ezért, a megfelelő tárgyi környezet, és a tisztaság megteremtése mellett alapvetően fontos, egy helyes életritmus és az egészséges életmód szokásainak kialakítása az óvodás években.

Ennek érdekében:

♥Az ebéd, a kötött és kötetlen kezdeményezések, az alvás és az uzsonna minden nap azonos időben történik, hogy a megszokott időben végzett tevékenységek által nyújtott biztonságérzettel megalapozzuk a kiegyensúlyozott fejlődést.

♥A napirendben elegendő időt biztosítunk az egyes tevékenységekre, hogy elkerüljük a nyugtalanságot, feszültséget keltő siettetést, kapkodást.

♥Az étrend összeállításánál a fehérje - szénhidrát- vitamin - ásványi anyag kiegyensúlyozott arányát nagy figyelemmel kísérik, emellett gondoskodunk az étkezések előtti mindennapos nyers zöldség- és gyümölcsfogyasztásról, amellyel, a táplálék vitaminokkal való gazdagítása mellett, a fogak egészségének védelmében az erőteljesebb rágást is ösztönözzük.

♥Új ízek megismerésére biztatjuk, de sohasem kényszerítjük a gyerekeket.

♥Ízlésesen terített asztal mellett, az óvónő példamutatásával, fokozatosan és tapintatosan alakítja ki a kultúrált étkezés szokásait.

♥Az ebéd utáni alváshoz, pihenéshez szellőztetéssel, meséléssel, dúdolgatással teremtjük meg a megfelelő hangulatot, miközben tekintettel vagyunk az életkori és egyéni sajátosságokból adódó különbségekre.

♥Az óvónő, a gyerekekkel való bensőséges közös öltözködési és testápolási teendők közben, felfedeztetni a tisztaság és koszosság, a rend és a rendetlenség közötti különbséget, megszüntetésébe bevonja őket, és e téren pozitív érzelmeket alakít ki.

♥Kiscsoporttól kezdve biztosítjuk a déli fogmosás feltételeit, a fogmosás helyes technikájának megmutatását is beleértve.

♥A mindennapos friss levegőn való mozgás és testedzés igényét, minden évszakban az udvaron vagy nyitott ablaknál szervezett néhány perces mozgásos játékkal, a közeli erdőbe szervezett sétákkal, kirándulásokkal, alapozzuk meg.

Az óvodába lépéskor a gyerekek az önálló testápolás, étkezés, öltözködés és önkiszolgálás terén különböző fejlettségi szinten vannak. Az a feladatunk, hogy minden gyermeket saját képességeihez mérten eljuttassunk az optimális szintre.

Eleinte e tevékenységek végzésénél a hangsúly a tárgyakkal való ismerkedésen, a felnőtt személyes segítségnyújtásával megalapozott jó szokások kialakításán van. A meghitt testi kontaktus örömeinek átélése közben, a gyerekek az óvónővel közösen fedezik fel saját testüket, az önálló testápolás és önkiszolgálás eszközeit, saját cselekvőképességük határait.

Később a jó szokások gyakorlás útján történő megszilárdítására törekszünk. Az erre az életkorra kialakult bizalomteli, szeretetteljes óvónő - gyermek kapcsolatra építve, sok magyarázattal, biztatással és dicsérettel javítgatjuk, csiszolgatjuk a mozdulatsorokat.

Óvodáskor végén már képesek az önmaguk körüli teendők teljes önállósággal történő ellátására. A mozdulatsorok további csiszolgatása mellett, elősegítjük az önállóság élményének átéléséből fakadó önbizalom növekedését, és erősítjük feladattudatukat.

Gyermekeink nevelésének másik alapvető kerete a **közösségalkotás** és az egyéni bánásmód. E kettő egyensúlyban tartását nagyon fontosnak tartjuk az egyes gyermek személyiségfejlődésének folyamatában, hiszen az egyén és a közösség nevelése

összefonódik. A közösségi szokások alakítása a szociális tanulás nagyon fontos eleme, hiszen a közösségben átélt élmények, tapasztalatok, személyes érintkezések hatására megnő az egyén önállósága, önbizalma, alkalmazkodó képessége, aktivitása. Ezzel tovább folytatjuk a család által elkezdett szocializálást, elősegítjük a későbbi társadalmi környezetbe való beilleszkedést.

A szociális tanulás folyamatában a spontán és a céltudatosan szervezett hatások egyszerre vannak jelen. E hatások érvényesüléséhez a gyerekeknek érzelmi biztonságra és tevékenység iránti szükségletük kielégítésére van szükségük.

Ennek érdekében:

♥A gyerekek mindennapi életének színtereit igényes berendezéssel és díszítéssel otthonossá, barátságossá tesszük. A csoportszoba díszítésébe rendjének megtartásába, helyreállításába bevonjuk a gyerekeket is.

♥A csoportszobán belül kisebb kuckókat, zugokat, elkülönülésre alkalmas játszóhelyeket alakítunk ki, a kisebb játszó csoportok intim együttléteihez.

♥Rugalmas, az évszakokhoz és a gyermekcsoportok életkorához alkalmazkodó napirendet alakítunk ki, amelyben a legtöbb időt a játékra és a szabadon választott tevékenységekre fordítjuk. A napirendben a kötelező és a kötetlen foglalkozások, az ebéd, az alvás és az uzsonna ideje naponta azonos.

♥Maradandó, közös élményeket és változatos tevékenységeket biztosítunk, elkerüljük a fölösleges várakozást.

♥Az óvónő, tekintve, hogy ő is a közösség tagja, személyiségével nyújtson követendő mintát a gyerekeknek. Legyen barátságos, jóindulatú, szeretetteljes, őszinte, igazságos, türelmes, kezelje természetesen a másságot, és a jót feltételezze minden gyerekről.

♥Kommunikációs és metakommunikációs eszköztárunkat folyamatosan bővítjük. Beszédünkkel, gesztusainkkal követendő példát mutatunk a gyerekeknek.

♥A gyerekek egymás közötti kapcsolatainak alakítása közben arra ösztönzünk, hogy figyeljenek egymásra, fogadják el egymást és igyekezzenek cselekedeteik társukra való hatását megérteni.

♥A hétköznapi egyhangúságát megtörő nemzetközi, magyar és más nemzetek ünnepeit /Mikulás, Karácsony, Farsang, Húsvét, Anyák napja, Apák napja, különböző nemzeti ünnepek/ a szülőkkel és a gyerekekkel való közös készülődéssel tesszük emlékezetessé. Hagyományunkká tesszük az évnyitó és évzáró kerti partikat, az őszi almászüret, a meghívott bábelőadásokat, tavaszi gyermeknap kirándulást a szentendrei Skanzenbe, az évzáró ünnepet, a nagycsoportosok „ballagásá”-t. Ezek a hagyományok mind-mind a gyerekeknek a Magic Rainbow Óvodához, mint közösséghez való tartozását erősítik. Emellett minden csoport megteremti saját, csak rá jellemző hagyományait.

♥Az egyes gyermek fejlődési tempójából, öröklött tulajdonságaiból és az eltérő családi háttérből következő különbözőségeknek megfelelően választjuk meg az egyéni bánásmód módszereit. Közös alapelv a feltétlen elfogadás, és az önfejlődés elősegítése testre szabott feladatokkal.

♥A közösségbe való beilleszkedést a történések megbeszélésével, értékelésével segítjük. Az értékelés elveiben és gyakorlatában a Gordon módszer alkalmazását tartjuk hatékonynak, amely elősegíti a pozitív cselekedetek megerősödését és gátolja a negatívok kialakulását.

Ahhoz, hogy a különböző nemzeti és családi hagyományokkal, szokásokkal rendelkező környezetből érkező gyerekek szociális érést, közösségbe való sikeres beilleszkedését elősegítsük feladatunk a következő:

Az óvodába lépést követően el kell érnünk, hogy a gyerekek érezzék, az óvodában az óvónők és a gyerekek várják őket, örömmel járjanak óvodába. Meghitt beszélgetések során megismerik egymást, megismerik egymás nemzetiségét, az óvónőiket, és a csoport asszisztensét. Kialakítjuk a békés egymás mellett való játszás szokásait és az egymás iránti érdeklődést, egyéni különbözőségeik elfogadását, befogadását. Megmutatjuk és kérjük az egymással való kommunikálás udvarias formáit / üdvözlés, elköszönés, kérem köszönöm, légy szíves, stb. /.

Később az egymás iránti érdeklődést tovább erősítjük. Észrevetetjük az egyéni érzelmeket, az egyéni és nemzeti különbözőségeket, az egyéni igényeket. Bátorítjuk, elismerjük az egymás iránti érdeklődés, az együttérzés és segítőkészség megnyilvánulásait. Erősítjük a csoporthoz való tartozás érzését. Az egymáshoz való alkalmazkodás, az egymással való kommunikálás és a konfliktusmegoldás udvarias módjait gyakoroltatjuk. Rávezetjük a gyerekeket az egymással való párbeszéd hatékony módjára: „én mondom valamit, te hallgatsz és megérted”, aztán fordítva. A metakommunikációs jelzésekre felhívjuk a gyerekek figyelmét, példát mutatunk használatukra.

A legidősebbektől, már elvárjuk a felnőttek és társaik iránti figyelmes, udvarias viselkedést. A különböző tevékenységek közben lehetőséget teremtünk az együttműködés, az egymás alá - illetve fölérendelési viszony gyakorlására úgy, hogy ezt minden gyereknek legyen módja megtapasztalni, elfogadni. A konfliktusok önálló megoldására, a helyzetnek megfelelő kommunikálásra, metakommunikálásra biztatjuk őket. Elvárjuk, hogy késleltetni tudják kívánságaik teljesülését, és a vállalt vagy rájuk bízott feladataikat befejezzék. Az iskoláskor felé közeledve, növeljük a kötelező tevékenységek számát, feladattudatuk és feladattartásuk erősítésére. Minden gyermekben igyekszünk megtalálni a különlegeset, a különösen fejlett képességet, / pl. leggyorsabban fut, legszebben terít, legszebben énekel, legtöbbet tud az állatokról stb. / és erre felhívjuk a társak figyelmét is.

2.3. Az óvoda csoportszerkezete

Egy csoportot szervezünk. A csoportot - magas szintű angol nyelvtudással - két óvónő vezeti és egy asszisztens segít, a gondozásban és a szervezési feladatokban. Az óvónők reggel 8-14 -ig és 10-16 -ig csúsztatott munkarendben 4 óra átfedéssel dolgoznak. Az asszisztens 8-16 óráig áll a csoportok rendelkezésére. Az épület esti takarítását egy másik dajka végzi fél állásban.

2.4. Az óvodai élet megszervezése

Pedagógiai céljaink megvalósításának egyik fontos feltétele, hogy tudatosan szervezzük, tervezzük meg a gyerekek tevékenységeit. Napirendben rögzítjük az egyes tevékenységek időrendjét és időkereteit. A következő napirendet az óvodánkat várhatóan igénybe vevő családok életrendjéhez igazítva állapítottuk meg.

NAPIREND

7.30 - 9.15 Gyülekezés, szabad játék, folyamatos reggelizés.

9.15 - 9.30	Rendrakás, beszélgetőkör.
9.30 - 10.00	Minden napos frissítő torna, minden napos angol.
10.00 - 11.00	Foglalkozás.
11.00 - 12.00	Mozgás, szabadon választott és szervezett játék az udvaron, kirándulás, séta a közeli erdőbe.
12.00 - 13.00	Ebéd, mosdó, készülődés a délutáni pihenéshez.
13.00 - 15.00	Kis-középső csoport: Mese, dúdolgatás, alvás, csendespihenő Nagy csoport: mese, angol, délutáni foglalkozás
15.00 - 15.30	Testápolás, uzsonnázás
15.30 - 17.00	Szabad játék, különórák, folyamatos indulás hazafelé.

A természeti és társadalmi környezet eseményei, az évszakok körforgása, az ehhez kapcsolódó ünnepek és hagyományok adják azt a keretet, amelyben mindennapjaink telnek. Természetesnek találjuk, hogy ezekhez kapcsolódva tervezzük és valósítjuk meg a gyerekek foglalkoztatását.

A hálótervben az évkört követve hangoljuk össze a gondozási, nevelési, és az egyes tevékenységi formákban megvalósítható fejlesztési feladatokat /3.sz. melléklet/. Minden nevelési évben két ciklusban tervezünk: szeptember 15- től a következő év január 31 - ig; és február 1-től május 30 - ig. A tervek értékelését a gyermek fejlődési jellemzőiről vezetett személyi lapok adják, amelyekből egyúttal a következő időszak feladatai is megállapíthatók. Az egyéni értékeléseket minden tervezési ciklus végén elvégezzük.

3. Az óvodai élet tevékenységformái

3.1 Ismerkedés az angol nyelvvel

Óvodánkban két nyelven történhet a kommunikáció, ezért mielőtt az óvodai élet egyes tevékenységformáiról részletesen íránk tisztázzuk az angol nyelvvel való ismerkedés formáit.

Kisgyermekkorban a világ felfedezése a beszédhangok világának felfedezését is jelenti. Gyermekünk 3-6 éves kor között sokkal több fonémát ismernek és használnak, mint amennyi anyanyelvük beszéléséhez szükséges. Ez nagyon nagy segítséget jelent az angol nyelv kora gyermekkori elsajátítása során, hiszen ebben az életszakaszban még nem veszítették el a „fonémák gazdag tárházát” és a hangképzés is sokkal könnyedebb, plasztikusabb. Ebben az életkorban zajlik a használt (többnyire anyanyelvi) hangok megerősödése és a többi un. „szükségtelen” hangok elhalásának folyamata. E folyamatban rajtunk múlik, hogy mely hangok maradnak „élők”, vagyis mely hangok erősödnek meg és melyek „halnak” el. Ez a magyarázata annak a jelenségnek, hogy a kora gyermekkorban megismert nyelvek kiejtése, ismerete, használata sokkal könnyebb, jobb a későbbi életkorokban elsajátított nyelvekéénél.

Általa:

- ♣ finomodik a hallási érzékelés
- ♣ tökéletesedik a halló és hangadó szervek működése

- ♣ a látási, hallási, érzékelések közötti keresztcsatornák megerősödnek
- ♣ fejlődik a gyerekek észlelése, emlékezete, figyelme, képzelete, gondolkodási és koncentráció képessége
- ♣ hozzájárul az önálló felidézés örömeinek átéléséhez
- ♣ önbizalmuk megerősödik, megnő a bátorságuk az idegen nyelven való megszólalásra
- ♣ segíti a különböző nemzeti kulturális háttérből érkező gyerekekkel való együttműködés képességének kialakulását
- ♣ megtanítja a másság mindennapi átélésén keresztül elfogadni és tisztelni a nemzetek és kultúrák különbözőségeit

Arra törekszünk, hogy gyermekeink az angol nyelvvel való találkozásukat ne feladatként, hanem egy élvezetes játékként éljék át.

Ennek érdekében:

♥ Visszatérünk abba korszakba, amely a gyerekek életében anyanyelvük elsajátítása során is nagyon hangsúlyos és fontos volt. Ez a „Mi ez” korszak, amely 1,5-2 éves korukban lehetővé tette az un. szótári robbanást. Újra felfedezzük tehát a világot, de ezúttal angolul: „What’s this?”

♥ A megismert szavakat játékos helyzetekben újra és újra felismerjük, felidézzük, felhasználjuk. „May I have”, „Do you like”, „What color is this”, „How many can you see”, „Can you see”, „Take a ...”, „Put on...”, „I have got...”, „What are you doing?”, „Please draw...”, „What is she/he/it doing?”, „Please speak english!”. Memóriakártyák, társasjátékok is segítik a rögzítést. Így különböző helyzeteket teremtünk a megismert szavak és kifejezések gyakorlására. A sok-sok gyakorlás lehetővé teszi az ismeretek mély rögzülését, segíti az egyre pontosabb és gyorsabb felidézést.

♥ A fenti folyamat irányításánál szem előtt tartjuk az óvodáskorú gyerekek gondolkodásának fejlődési jellemzőit, ezért minden témakörnél szigorúan követjük a következő fokozatokat:

- amit csak lehet saját valóságában adunk a gyerekek kezébe
- először csak a hallás utáni felismerést várjuk el a gyerekektől
- a felidézést egyéni tempóban, segítséggel várjuk el
- önálló felidézést várunk el segítség nélkül
- a felidézés gyorsaságát, könnyedségét versenyszerű helyzetek kialakításával növeljük.

♥ A szavakkal való ismerkedéssel párhuzamosan eljuttatjuk az egyes témakörökhöz kapcsolódó cselekvéseket, vagyis mentálisan egy mozdulatszótárra, cselekvésszótárra is szert teszünk, először egyes szám első majd később egyes szám harmadik személyben.

♥ A elsajátítandó szóanyagot a hálótervben előforduló témáknak megfelelően állítjuk össze.

♥ Az angol gyermekverseket és gyermekdalokat úgy választjuk ki, hogy azok a ráismerés, felismerés örömeit nyújtsák és segítsenek a kiejtés tisztogatásában.

A fejlődés várható jellemzői:

Az óvodáskor elején a szavakkal való ismerkedésen van a hangsúly, a felismerés, ráismerés örömeinek átélésén. A gyerekeknek izgalmas játék az, hogy a tárgyaknak angolul más nevük van. Elsősorban a „What’s this” korszak átélését segítjük - angolul. A másság megtapasztalása különböző módon hat a gyerekekre, ezért nem erőltetjük a megszólalást. Kivárjuk és bátorítjuk az egyéni sajátosságoknak megfelelően más ritmusban és mélységben érkező visszajelzéseket.

Később a megismert szavak és kifejezések különböző játékos és természetes helyzetekben való használatának bátorítása a célunk. Az egyes szavak elé mögé köré újabb

és újabb jelzők, számok, határozók kerülnek. Belső aktivitásukat növeljük azzal, hogy „elfelejtünk” angolul és a segítségüket kérjük. Ügyelünk arra, hogy az elsajátított szavakat, kifejezéseket megfelelő helyzetben és nyelvtanilag helyesen használják.

Óvodáskor végére szeretnénk elérni, hogy angolul, önállóan kezdeményezzék a kommunikációt a felnőttekkel és a társaikkal egyaránt. Kiejtésüket és az alapvető angol nyelvtanban való jártasságukat naponta csiszolgatva azt várjuk, hogy az angolul való megszólalás természetes legyen számukra.

3.2 Játék

Az óvodáskorú gyermek legfőbb tevékenysége a játék, amely mindig spontán és önkéntes. A gyermekeket a játékra élményeik újbóli átélésének igénye készíti. Minden játék sajátossága a belső feszültség csökkenése és az öröm. A játék célja az öröm keresése, a világ örömteli felfedezése, amelyet nekünk felnőtteknek mindig komolyan kell vennünk. A játék egyúttal a gyermeki személyiség alakulásának, alakításának is fontos tényezője.

Általa:

- ♣ fejlődik a testséma, a mozgás, a testi ügyesség,
- ♣ kedvezően alakulnak az érzelmek és a lelki beállítottság,
- ♣ ismereteket, tapasztalatokat szereznek, meglévő ismeretek erősödnek meg, amelyekkel a gondolkodási folyamatok fejlődnek,
- ♣ a társas kapcsolatokban a kommunikációs, a metakommunikációs és a viselkedési szabályok válnak közvetlenül átélhető valósággá.

A játékot ezért pedagógiai céljaink eléréséhez a legfőbb eszköznek tekintjük.

Közel cél: boldog, derűs, vidám, félelemmentes légkör biztosításával, állandó szokások, hagyományok megteremtésével, ritmikus életrend kialakításával, a társas kapcsolatok bátorításával segíteni a gyermeki személyiség harmonikus fejlődését. A szociális különbségekből adódó hátrányok csökkentése.

Távolabbi cél: testileg, lelkileg egészséges, érdeklődő, a világ megismerésére, az összefüggések megértésére törekvő, kezdeményező, kooperációra képes, kreatív, határozott jellemű, egyéni vonásokban és érzelmekben gazdag, segítőkész személyiség kialakulásának elősegítése.

Ahhoz, hogy a játék elmélyült, szabad kibontakozását elősegítsük, kedvező feltételeket kell teremtenünk.

Ennek érdekében:

♥ Elegendően hosszú, megszakítás, várakozás nélküli időt biztosítunk a játékra /a folyamatos reggelizés, a kötetlen foglalkoztatási formák is ezt a célt szolgálják /.

♥ A csoportszoba játéksarkainak, kuckóinak kialakításánál figyelembe vesszük a gyerekek életkori sajátosságaiból, neméből következő igényeit. Lehetővé tesszük, hogy az alakuló játéknak megfelelően, önállóan alakítsák játszóhelyüket, a mobilizálható kisebb berendezések segítségével / balesetveszélyre figyelünk /.

♥ A játékeszközöket elérhető magasságban és esztétikus jól kezelhető, természetes alapanyagú tárolókban tartjuk, hogy a gyerekek bármikor elvehessék és ne okozzon gondot az önmaguk utáni elrakodás se.

♥ A játékeszközök kiválasztásánál fontosnak tartjuk, hogy mind a csoportszobában, mind az udvaron mozgás-, gyakorló-, szerep-, építő-, barkácsoló-, társas- és logikai játékszer egyaránt álljon a gyerekek rendelkezésére. E szerek arányát és mennyiségét, az adott

csoport életkori sajátosságaitól, nemek szerinti összetételétől és fejlődési jellemzőitől függően, az óvónők folyamatosan változtatják, alakítják. A játékok kreativitásra készítők és többnyire természetes alapanyagúak legyenek.

A tárgyi környezet megfelelő kialakítása mellett, az óvónő empátikus /megértve együttműködő / személyisége meghatározó a játékban rejlő személyiségfejlesztő hatások érvényesítésében.

Ennek érdekében:

- ♥Minél hamarabb, lehetőleg az óvodába lépés előtt igyekszünk megismerni a gyerekek családi hátterét, mivel a szociális környezet nagy hatással van a gyerekek játékára.
- ♥Őszinte, hiteles, a játék kibontakozását elősegítő figyelemmel fordulunk a gyerekekhez, ügyelve a verbális kommunikáció és a metakommunikatív jelzések összhangjára.
- ♥Mi magunk is bekapcsolódunk a játékba, akár kezdeményezőként új játék megtanításánál, akár a gyerekek kérésére, a játék örömeinek fokozására, új ötletekkel gazdagítva a játékot, akár ösztönzéseként a nehezen feloldódó gyerekek kedvéért.
- ♥Az óvoda szűkebb és tágabb környezetében tett kirándulásokkal olyan élményeket biztosítunk, amelyek gazdagítják a gyerekek játéktevékenységét.
- ♥A negatív élmények újrajátszásánál az agresszív elemek kijátszására, transzformálására készítjük a gyerekeket.
- ♥A játék szabadságának és önkéntességének szigorú szem előtt tartásával, mérlegeljük mikor van szükség segítségre, mikor beavatkozásra.
- ♥Folyamatosan gyűjtjük és a játékgyűjteményben az egész nevelőközösség számára hozzáférhetővé tesszük a játékötleteket.

A fejlődés várható jellemzői:

Az óvodáskort megelőzően a gyerekek, a környezetükkel való ismerkedés során a tárgyakkal való manipulálásban jártasságot szereznek. A jártasság foka függ a családi nevelés segítő vagy korlátozó attitűdjétől.

A legkisebbek játéka elsősorban gyakorló játék, ezért feladatunk az, hogy elősegítsük a játékszerekkel, tárgyakkal való ismerkedést, a tapasztalatszerzést. E tapasztalatszerzési folyamat része a szavakkal, mozdulatokkal való játék is, ami nagy örömet szerez a gyerekeknek. Ezzel párhuzamosan, megjelennek a szerepjáték alapvető elemei és a szerep kedvéért képesek egyszerű együttműködési szabályokat betartani. Az építőjáték, az elemek egymáshoz rakosgatásából indul ki, amelyet az eredmény nyújtotta öröm motivál. Az eredményes rakosgatáshoz ötleteket, megoldásokat javasolunk. A gondolkodást fejlesztő játékoknál, az egyszerű szabályokon alapuló összehasonlítást és válogatást igénylő játékokat kínáljuk fel. A mozgásos szabályjátékokat is az egyszerűség és a többszöri ismételtetés jellemezze. A barkácsoláshoz egyszerű, közösen készített játékszerekkel csinálunk kedvet.

A későbbi életkorokban is lehetőséget adunk a gyakorló játékokra az új játékszerekkel való ismerkedésnél, vagy a fejlődésben elmaradt gyerekeknél. Ezek a helyzetek, a játékban való aktívabb részvételünket, a továbblépéshez pedig esetenként a mi ötleteinket is igénylik. A szerepjátékban a szerepnek megfelelő viselkedés, a szerep érzelmi átélése és az összehangolt cselekvés válik jellemzővé, amelynek gazdagításához közösen is készítünk eszközöket. Megnő a kisebb csoportokban való együttműködés igénye a konstruáló játékban is. A valóságot egyre hűbben tükröző alkotások jönnek létre, amelyek alkalmanként szerepjáték motívumává válnak. Az értelmi képességeket fejlesztő játékok között már analízist és egyszerűbb társas együttműködést igénylők is lehetnek. A mozgásos

szabályjátékok már tartalmazhatnak versenyelemeket. A gyerekek fantáziáját, kreativitását barkácsolásra alkalmas apróságok közös gyűjtögetésével és alkalom adtán a szerep vagy konstruáló játékokban felmerülő ötletek közös megvalósításával ösztönözzük.

Az óvodáskor végére a játéktevékenység egyre önállóbbá válik és kiteljesedik. Mind szerep, mind konstruáló játékokban elvárják egymástól az önállóan kialakított szabályok szerinti együttműködést. Megegyezik az igényük a valóság egyre pontosabb utánzására, ezért a szabályok egyre bonyolultabbak és betartásukat ők maguk is szigorúan elvárják egymástól. A játékba mélyen beleélik magukat és a habitusuknak megfelelő szerepet vállalják. A barkácsolást már, a szerep és konstruáló játék közben felmerülő játékszer hiány önálló pótlására maguk is kezdeményezik. A mozgásos szabályjátékok játszásánál egyre inkább előtérbe kerül az ügyesség, a teljesítmény, a győzelem. A gondolkodást fejlesztő és a társas játékok mellett, a szellemi erőfeszítés okozta öröm átélésének kedvéért hosszú időn át kitartanak. Ügyelnünk kell az egészséges versenyszellemre és meg kell barátkoztatnunk a gyerekeket az esetleges kudarc érzésével is.

3.3 Mese - vers

A mesék, versek a nyelvi nevelés fő eszközei. Segítenek a gyerekeknek abban, hogy leküzdjék szorongásaikat, megszabaduljanak félelmeiktől, gátlásaiktól. Mesélésre, beszélgetésre, kérdésre ösztönöznek. Játékos, jókedvű, pozitív érzelmekkel telített hangulatot teremthetünk velük, amely segít a megfelelő színvonalú beszédkezdés és beszédértés kialakításában.

Általuk:

- ♣ gazdagodik a gyerekek szókincse, új árnyalt kifejezéseket, szóhasználatokat sajátítanak el,
- ♣ új ismereteket szereznek, a meglévő ismereteiket örömmel fedezik fel újra egy más, egy elképzelt helyzetben,
- ♣ mozgásba lendül a gyermeki képzelet és fantázia,
- ♣ hozzájárulunk az elvont nyelvi síkon történő gondolkodás kialakulásához ,
- ♣ olyan pozitív érzelmeket erősíthetünk meg mint együttérzés, örömszerzés, részvét, igazságosság, barátság, szeretet,
- ♣ kimondatlanul is olyan erkölcsi alapfogalmak kialakulását segíthetjük elő, mint a jó és a rossz, igazság és hazugság stb.

A nyelvi kommunikációs képességek fejlesztésében az utóbbi években megnőtt a szerepünk, hiszen a felgyorsult élettempó miatt a szülők egyre kevesebb időt töltenek gyermekeikkel. Az indokolatlanul sok tévétel és videózás következtében pedig gyakoribb az ingerszegény életet élő család. Nagyon fontos, hogy a gyerekek az óvodáskor végére képesek legyenek gondolataikat, érzelmeiket, élményeiket, tapasztalataikat verbálisan megfogalmazni, mások közléseit megérteni.

Ennek érdekében:

- ♥ Mesélés, verselés előtt a csoportszoba egy meghatározott zugában, a gyerekekkel együtt kialakított szertartással, megteremtjük a megfelelő hangulatot.
- ♥ A mesének meghatározott helyet biztosítunk a napirendben, hogy azt minden gyerek hallhassa, átélhesse.
- ♥ Elérhető magasságú polcon, a csoportszoba egy csendes és világos kuckójában helyezzük el a mesekönyveket, hogy a gyerekek bármikor nézegethessék és önállóan is kezdeményezhessék a mesélést.

♥A bábozás és dramatizálás eszközeit is úgy helyezzük el, hogy kedves meséjüket, versüket kedvük szerint újrajátszhassák.

A mesék, versek, a nyelvi kommunikáció modell értékű közvetítői mi magunk vagyunk. A minket körülvevő világ komplexitásából következően, az anyanyelvi nevelés kedvező hatásait is a mindennapi tevékenységekbe ágyazva érvényesíthetjük leghatékonyabban.

Ennek érdekében:

♥A mesék, versek szemléletes, kifejező előadására törekszünk, hogy segítsük a belső kép fokozatos megjelenését.

♥A kedves és a gyerekek által újra meg újra kért meséket, verseket mindig azonos szófordulatokkal fejből mondjuk.

♥A versek és mesék kiválasztásánál az életkori sajátosságokat, / a nyelvezet és a történet bonyolultsága, hossza nő az életkor előre haladtával / a hálótervben megjelenő természeti és társadalmi történéseket és a csoport társas viszonyainak alakulását vesszük figyelembe.

♥A mi életünkben vett igaz történetek, élmények elmesélésével, esetenként a magunk kitalálta mesénkkel bátorítjuk a gyerekeket sajátjaik elmondására.

♥A kedves meséket bábokkal is eljátsszuk, vagy dramatizáljuk, hogy az újraélés örömét, a szereplők érzelmeivel való azonosulást biztosítsuk.

♥Esetenként nyelvi játékokat is kezdeményezünk a beszédhallás élesítése, a szókincs gazdagítása kedvéért.

A fejlődés várható jellemzői:

Már az óvodába lépés előtt is találkozhattak a gyerekek rövid, ritmikus, dajkáló, ringató, hangutánzó, mozdulatokat mímelő mondókával, bár a családok igényei és hagyományai e téren is erősen eltérnek egymástól.

Az óvodáskor kezdetén, ezért az érdeklődés felkeltése a legfontosabb feladat. Olyan rövid ritmikus mondókákat, verseket mondogatunk, amelyek a gyerekek figyelmét az őket körülvevő világ jelenségeire irányítják / állatok, növények, időjárás, önmaguk /. Egyszerű, rövid, állatmesékkel, vagy a hozzájuk közel álló felnőttek életéből vett igaz történetekkel gyarapítjuk szókincsüket, ismereteiket. A mesék, versek száma ne legyen magas, mert ebben az életkorban az állandóságnak, a mindig ugyanúgy ismétlődő eseményeknek különösen nagy jelentőségük van. Megismertetjük a gyerekeket a bábokkal, amelyeknek ritmikus mozgása nagy örömet okoz.

Később is örömmel idézik fel, a már ismert verseket meséket. Az újakban örömmel fogadják a játékos szavakat, a humoros fordulatokat és két szálon futó hosszabb történéseket is képesek figyelemmel kíséni. Kedvenceiket, segítségünkkel szívesen felidéznek újra meg újra. A felidézések változatosságáról bábozással, dramatizálással, más tevékenységek / rajzolás, beszélgetés, séta/ hangulatához kapcsolódva gondoskodunk. Felkelti érdeklődésüket a mese és a valóság közötti különbség. Ennek érzékeltetésére saját életünkben vett történeteket és saját magunk által kitalált meséket mondunk, az eltérések kihangsúlyozásával.

Óvodáskor végére a versek, mesék és történetek szerkezete egyre bonyolultabbá válik. Már folytatásos meséket is igényelnek és örülnek az ismert szereplők újabb kalandjainak. A világról szerzett ismereteik bővülésével, szívesen hallgatják a más országokban élő emberekről és távoli vidékeken élő állatokról szóló meséket, igaz történeteket. Büszkéek, ha önállóan képesek felidézni, elmondani egy-egy rövidebb verset vagy mesét, amire a memória fejlesztése és a mások előtt való önálló megszólalás

bátorítása miatt mi is ösztönözzük a gyerekeket. A bábozásban és dramatizálásban önálló szerepvállalásra, a vállalt szerepnek megfelelő hanghordozásra és beszédre biztatunk. A fogalmi gondolkodás megalapozására egyre több nyelvi játékot kezdeményezünk, amelyet ebben a korban már igazi élvezettel játszanak.

3.4 Ének, zene, énekes játékok

Bármilyen tevékenység akkor rögzül legmélyebben az emberben, ha érdeklődéssel végzi. A képességek fejlesztésénél az első lépés tehát, az érdeklődés felkeltése. Ezt az érdeklődést óvodáskorban leginkább a gyerekekhez közel álló szeretett felnőtt tudja kialakítani. A zenei tevékenység aztán amúgy is magával ragadja azt, aki próbálgatja. Az öröm gondoskodik arról, hogy az élményt újra és újra át akarják élni. Ez aztán visszahat az idegi folyamatokra, amelyeket az ismétlődések tökéletesítenek, rögzítenek. Az idegrendszer plaszticitása gyermekkorban a legnagyobb, ezt kell kiaknázni, hogy a zenei hajlamból zenei képesség legyen. Ha nincs szó születési rendellenességről, vagyis a halló és hangadó apparátus és a megfelelő centrális góccok többé kevésbé kifogástalan működésre alkalmasak, akkor az alapvető zenei képességek mindenkinél kialakíthatóak. Ha azonban a fejlődéshez szükséges behatások a környezet részéről elmaradnak, a kívánt képességek már nagyon - nagyon nehezen vagy egyáltalán nem pótolhatók. A zenei képességek fejlesztése visszahat a többi tevékenységre, az egész személyiség fejlődésére.

Általa:

- ♣ a légző- halló- és hangadó- szervrendszerek működése tökéletesedik, a mellkas fejlődik,
- ♣ gazdagodik a gyerekek érzelmi világa,
- ♣ fejlődik a gyerekek érzékelése, észlelése, figyelme, emlékezete, képzelete, gondolkodása, koncentráció képessége,
- ♣ önbizalmuk fejlődik, kialakul az önkontroll, megnő a bátorságuk az önálló megszólalásra,
- ♣ kialakul az egymásra való odafigyelés. az egymással való együttműködés képessége,
- ♣ megalapozzuk a zenei anyanyelv kialakításának iskolai folyamatát,

El kell érniük, hogy a fenti hatások örömmel végzett tevékenység közben, észrevétlenül érezzék a gyerekeket.

Ennek érdekében:

- ♥ A nap bármely időszakában keresünk alkalmat arra, hogy a gyerekeket zenei élményhez juttassuk / pl. gondozás, séta, rajzolgatás, szabad játék közben, alvás előtt, alvás után énekelgetünk dúdolgatunk, mondókázunk /.
- ♥ Legalább furulyán biztonsággal megtanulunk néhány gyermekdalt, hogy azokat előadjuk a gyerekeknek.
- ♥ Szervezünk olyan ünnepeket, ahol a biztos hangszeres vagy énektudással rendelkező kollégák közvetlen zenehallgatási élményt nyújthatnak a más csoportba járó gyerekeknek is.
- ♥ A zenei feladatokat három évre, a fokozatosság elvét mennyiségileg és minőségileg is figyelembe véve tervezzük.
- ♥ A kötetlen és kötelező foglalkozásokon, változatos módszerekkel valósítjuk meg a zenei képességek / ritmusérzék, zenei hallás, harmonikus mozgás, zenei alkotókészség / fejlesztését.
- ♥ Az egyedül hatásos módszerek, a tipizálás, sablonosság hibáinak elkerülésére megkeressük az egyéni képességeinknek, zenei előképzettségünknek legjobban megfelelő, és nyitottan fogadjuk az új módszereket.

♥A zenei nevelőmunka tervezésekor, a korcsoporttól elvárható általános fejlődési szintből indulunk ki, de figyelembe vesszük a kötetlen dúdolgatások alkalmával tapasztaltakat is.

♥A mondóka és dalanyag kiválasztásakor, a hálóterv természeti és társadalmi eseményeihez hangolt más tevékenységekhez és a csoport hagyományaihoz, szokásaihoz igazodunk.

♥A zenehallgatásra művészi értékű népzenei és műzenei darabokat választunk.

A zenei nevelés kedvező feltételeinek megteremtése, a tudatos fejlesztő hatások tervszerű megvalósítására három esetenként négy év áll rendelkezésünkre.

A fejlődés várható jellemzői:

A legkisebbeknek az egész nap folyamán többször is énekelgetünk, dúdolgatunk. A dalokhoz, mondókákhoz, az egyenletes lüktetés üteméhez igazodó játékos mozdulatokat találunk ki, hogy kedvet ébresszünk a gyerekekben. Höcöggető, simogató, lovagoltató mondókákkal alakítjuk a bensőséges, érzelmekben gazdag légkört, ami alapja a későbbi „megszólalásnak”. Az ilyen egyéni foglalkozás közben megismerjük a gyerekek hallását, ritmusérzékét, éneklő vagy visszahúzódo kedvét. Senkit sem erőltetünk, hiszen csak az önkéntes éneklés okozhat örömet. Kevés dalt, mondókát tanulunk, de ezeket sokszor sokféle játékos helyzetben megismételjük.

Később az előző év kellemes élményeire támaszkodhatunk. Legfontosabb feladatunk az egyenletes lüktetés érzékelésének és érzékeltetésének biztos kiépítése, amihez változatos dallamfordulatú dalokat és humoros játékos mondókákat használunk, és ritmushangszereket is igénybe veszünk. A dalok kis hangterjedelmével a hang biztos megtalálását segítjük. Egyöntetű, szép, esztétikus mozgásra készítjük a gyerekeket, hiszen ebben az életkorban igénylik egymás társaságát és a közös játékot. Egyszerű tánc lépések elsajátítását is szorgalmazzuk. Rögtönzéssel példát mutatunk a mozgás, ritmus és dalkitalálásra. Megkezdjük a zenei fogalom párok felismerésének kialakítását.

Az óvodáskor végén az előző két évben megalapozott zenei képességek kiteljesítése, elmélyítése a feladatunk. Növeljük a dalok hangterjedelmét és hosszát. A dalritmus érzékeléséhez és érzékeltetéséhez sokféle mozgásformát használunk fel és újakat találunk ki a gyerekekkel. Elvárjuk a ritmushangszerek „rendeltetésszerű” használatát. A zenei fogalom párokat sokféle tapasztalati formában érzékeltetjük és önálló létrehozásukat is elvárjuk a gyerekektől. Bátorítjuk az önállóan kezdeményezett énekes játékokat és lebonyolításába csak szükség esetén kapcsolódunk be. Zenehallgatás közben elvárjuk a csendes figyelő magatartást. Valódi hangszerekkel is megismertetjük a gyerekeket.

3.5 Rajzolás, mintázás, kézimunka

Az esztétikai nevelés egyik fontos fejlesztési területe a vizuális nevelés, amellyel érthetővé, elérhetővé tehetjük a gyerekeknek az őket körülvevő világot, élményt és tapasztalatokat nyújthatunk. A vizuális nevelés szoros kapcsolatban áll más nevelési területekkel. A külső világ megismerése, a mesék, versek, a zenei nevelés gazdag, sokszínű élményanyagot biztosítanak. A testi nevelés során szerzett ismeretek előkészítik a három dimenziós látásmódot, a mozgás összerendezésével segítik a finommotorika fejlődését. Megfelelő érzelmi ráhangolással, a módszerek helyes megválasztásával a gyerekek érzelmei, élményei formái megjelenítést kapnak.

Általa:

- ♣ finomodik a tapintási érzékelés, fejlődik a szem és a kéz koordinációs mozgása, kialakul az írás előfeltétele a finommotorika, kialakul a téri tájékozódó rendező képesség,
- ♣ anyagok tulajdonságaival, eszközökkel, munkafogásokkal ismerkednek,
- ♣ érzéseiket képi formában megjelenítik, „elmesélik”, így a gyerekek átélhetik az alkotás örömét,
- ♣ esztétikai érzelmek formálódnak: szép, csúnya, megnyugtató, ijesztő, stb.,
- ♣ az érzékelés, az észlelés, az emlékezet, a képzelet, cselekvésbe ágyazottan fejlődik,
- ♣ önismeretük, önbizalmuk megerősödik, munkaszervezési ismeretekhez jutnak.

Az a célunk, hogy az ábrázoló tevékenységek belső motiváltságból fakadjanak, a cselekvést az alkotás öröme hassa át és pozitív élményként raktározódjanak el a gyerekekben.

Ennek érdekében:

- ♥ Az ábrázolás eszközeit könnyen elérhető helyen tartjuk, hogy a gyerekek a hét minden napján és a nap bármely szakában kedvük szerint elvehessék.
- ♥ Kiváló minőségű, könnyen kezelhető anyagokat, eszközöket használunk.
- ♥ A természet „kincseit” is felhasználjuk az ábrázoló tevékenység változatossá tételéhez / termések, természetes anyagok, hó, víz, homok stb. /.
- ♥ Egyenrangúnak tekintjük a térbeli és a síkbeli ábrázolás fejlesztését.
- ♥ A tudatosan és rendszeresen szervezett alkotó tevékenységeket kötött és kötetlen formában valósítjuk meg és a hálótervben előre tervezzük.
- ♥ Az új anyagokkal, eszközökkel, technikákkal való ismerkedésre elegendő időt és változatos lehetőségeket biztosítunk .
- ♥ A bemutatás, szemléltetés, magyarázat csak a technikára és a munkafogásra korlátozódjon és legyen mindig rövid és tömör.
- ♥ Segítségnyújtást csak abban az esetben alkalmazunk, ha a gyermek kéri.
- ♥ Gyermeki alkotást nem javítunk, csak pozitívan értékelünk, mivel a fantáziavilág mindenkinek sajátja, a hibajavítás csak az eszközhasználatra és a technika alkalmazására vonatkozhat.
- ♥ Az alkotó munka közben kezdeményezett beszélgetéssel bővítjük a gyerekek ismereteit, gazdagítjuk szókincsét.
- ♥ A foglalkoztatás témáit az életkornak, a finommotorika fejlettségének a hálótervben megjelenő természeti és társadalmi eseményeknek, ünnepeknek megfelelően választjuk meg és figyelünk arra, hogy megfelelő technikát válasszunk hozzá.
- ♥ Átgondolt szervezéssel elősegítjük, hogy a gyerekek is és mi is, az alkotó folyamatra koncentrálhassunk.
- ♥ Felhívjuk a gyerekek figyelmét környezetük / csoportszoba, kert, természet, épített környezet, műalkotások / szépségeire, közös díszítgetésre biztatjuk őket.
- ♥ A neves napok alkalmával készített ajándék is képviseljen esztétikai értéket.

A fejlődés várható jellemzői:

Az óvodáskor éveiben a gyerekek a firkálgatástól eljutnak az elképzeléseik alapján megvalósított ötletes alkotásokig.

Az óvodáskor elején a gyerekek próbálgatással tapasztalatokat gyűjtenek az anyagok és eszközök tulajdonságairól. Ehhez teremtjük meg az optimális feltételeket. Az önálló firkálgatás, gyurkálgatás közben együtt fedezzük fel és örülünk a véletlenül valamire hasonlító vonalaknak, formáknak. Ez a felfedezés a legerősebb motiváló erő és a legbiztosabb lépés a „valamit megmintázni akarás” felé. A gyerekek foglalkoztatását kisebb

csoportokban szervezzük, hogy figyelmünk minden gyerekre kiterjedjen és kialakíthassuk az ábrázolással kapcsolatos szokásokat / anyagok eszközök helye, nem vesszük a szánkba, leterítjük az asztalt, kezet mosunk utána, stb. /

Nagy eltérések mutatkozhatnak meg az egyes gyerekek ábrázoló tevékenység iránti érdeklődésében és ábrázolási képességeiben. Ezért fontos, hogy később is sokféle eszköz, anyag és technika álljon a rendelkezésre, hogy mindenki megtalálhassa az egyéniségének legjobban megfelelőt. Az életkor előre haladtával a gyerekek szívesen próbálkoznak a tér ábrázolásával is. Ehhez nagyon nagy segítséget nyújt a téri tájékozódást fejlesztő építés, konstruálás. Az értékelés a színhasználatra, a tér kitöltésére, a képi elemek ötletességére, a gondos kivitelezésre vonatkozzon és adjon ötleteket a továbbfejlesztésre.

Óvodáskor végén a gyerekek már sokféle tapasztalattal rendelkeznek, ezért bátrabbak, ötletesebbek a képalakításban és a mintázásban. Az előző évekhez képest, az ábrázoló tevékenység az időtartam tekintetében és a megvalósítás színvonalában változik. Elképzelésük, fantáziájuk és emlékképeik alapján is képesek az őket körülvevő környezet vagy esemény képi megjelenítésére. A képi elemek egyre részletesebbek, aprólékosabban kidolgozottak, egyéni jellegzetességeket mutatnak. Szívesen díszítgetik, gazdagítják egyre tovább készülő alkotásukat. Az ember és térábrázolás esetenkénti hiányosságaira, a vonalvezetés bizonytalanságaira fel kell figyelniük, hiszen ezek egyértelmű jelei lehetnek annak, hogy az érzelmi-, értelmi-, vagy finommotorikus fejlődésben a gyermek elakadt, és a gyermek speciális segítségre szorul / dislexia, disgráfia figyelmi zavarok, stb /.

3.6 Mozgás

Óvodáskorban a rendszeres testmozgás befolyásolja a testi fejlődést, a növekedést, és alapvetően fontos az egészség megőrzésében. Ezért a játékos mozgásra, tornára a teremben és a szabad levegőn, szervezett vagy spontán formában, minden nap lehetőséget biztosítunk. Naponta, rendszeresen meg kell teremtenünk azokat a helyzeteket, amelyekben a gyerekek mozgástapasztalataikat rendszeresen bővíthetik. A személyiség harmonikus fejlődésében fontos szerepet játszik.

Általa:

- ♣ harmonizálódik a szív működés, a vérkeringés, az anyagcsere, a mozgás,
- ♣ fejlődnek a fizikai tulajdonságok, az erő, kitartás, ügyesség, gyorsaság, korrigálhatjuk a tartáshibákat,
- ♣ gyorsul a reagáló képesség,
- ♣ megtanulják, hogy erejüket gazdaságosan használják ki és hogyan alkalmazkodjanak a változó körülményekhez,
- ♣ értelmi képességeik, agyi funkcióik fejlődnek,
- ♣ erősödik öntudatuk,
- ♣ a testrészeket, a téri irányokat, a különböző alakzatok megismerik, bemozogják, melyek segítik az idegi érési folyamatokat.
- ♣ a hallás, látás, mozgás közötti keresztcsatornák fejlődnek,
- ♣ fejlődik a vizuális memória,
- ♣ értékes jellembeli tulajdonságok alakulnak ki / bátorság, akaraterő, kitartás, elhatározó képesség /,
- ♣ szociális érzékenységük fokozódik / segítik a gyengébbet, a lemaradót, megismerik a „ csapatban ” való együttműködés örömét, felismerik a fegyelem, önfegyelem szükségességét, kialakul a tolerancia és egy egészséges versenyszellem /.

Célunk, hogy a gyerekek egészséges, ösztönös mozgásigényének kielégítésével, rendszeres aktív mozgásra szoktatásukkal, megalapozzuk egészséges, sportos életmódjukat.

Ennek érdekében:

- ♥Heti egy alkalommal kirándulást, bicikli-, roller-, vagy görkorcsolyatúrát teszünk a közeli erdőbe.
- ♥A szabad kötetlen mozgásra, játékra minden évszakban, minden nap elegendő időt biztosítunk, mind a szabadban, mind a csoportszobában.
- ♥A teljes nap folyamán mozgásra ösztönző eszközök állnak a gyermekek rendelkezésére.
- ♥Naponta kétszer, délelőtt és pihenés után 5 - 15 percig tartó frissítő testmozgást szervezünk a szervezet edzésére, felfrissítésére.
- ♥Kiscsoporttól kezdve, heti egy alkalommal testnevelési foglalkozáson gyakoroltatjuk a különböző mozgásokat.
- ♥A testnevelési foglalkozások mozgásanyagának és módszereinek forrásául dr. Tótszőllősné Varga Tünde: „Mozgásfejlesztés az óvodában” című könyvét használjuk. Folyamatosan keressük az új mozgásformák gyűjteményeit.
- ♥Intenzív - két esetleg három héten át naponta tartott foglalkoztatással - úszó és sí tanfolyamokat szervezünk külső szakemberek, edzők közreműködésével. Szeptemberben úszunk, novemberben és januárban sízunk, majd júniusban újra úszunk. Tavasztól őszig saját kertünkben görkorcsolyázni tanítjuk a gyerekeket.

A fejlődés várható jellemzői:

Eleinte, a gyerekek mozgáskedvének felkeltésében elsősorban utánzó kedvükre támaszkodhatunk. A szerep ad értelmet cselekvésüknek. Utánozzák a környezetükben lévő állatok, tárgyak mozgását. A gimnasztikai gyakorlatok két ütemű, lassú tempójú, a törzs egészének mozgását igénylők legyenek. A gyerekek látás-hallás-cselekvés útján tudják pontosan utánozni a mozdulatokat. A téri irányok közül a fenn, a lenn, a kinn, a bent, az előttem, mögöttem, mellettem, az alatta, fölötte biztos használatát várhatjuk elsősorban. A tornaszerek közül a tornapaddal, babzsákkal, karikával, az egyensúlyozó talpakkal ismerkednek. A fokozatosság elvét érvényesítjük akkor, amikor csak néhány mozgásformát vezetünk be, de azokat nagyon sokszor ismétljük, hogy a mozdulatok egyre pontosabbá váljanak.

A későbbi életkorokban is a játékoságon van a fő hangsúly. A mozgásfeladatok ugyanazok, a fejlődés a gyakorlatok nehézségi fokában és a végrehajtás minőségében van. A gimnasztikai gyakorlatok továbbra is kétüteműek maradnak, viszont már a végtagok törzstől független mozgatására épülnek és tempójuk is fokozható. A megismert mozgásformákat változatos helyzetekben és szerekekkel ismételtetjük, mert ebben az életszakaszban nagyon erőteljes a testi fejlődés és a mozgás összerendeződésének folyamata. A sok-sok mozgásos tapasztalatnak köszönhetően, egyre biztosabban ismerik a téri irányokat. Az egyensúlygyakorlatokat már eltávolíthatjuk a földtől.

Óvodáskor végére a korábbi évek gyakorlatait mozgásformáit a gyerekek egyre magasabb színvonalon hajtják végre. Megnő a teljesítmény értéke, egészséges versenyszellem van kialakulóban. A gimnasztikai gyakorlatok már négyüteműek is lehetnek, tempójukat pedig fokozzuk. Elvárjuk a téri irányokban való biztos eligazodást, a bal és jobb kéz, a jobb és baloldali irány utasításra való követését. Az egyensúlygyakorlatokat nehezített testtartással és egymás után, sorozatban is élvezettel végzik. A gyerekek szívesen fogadják az edző jellegű nagyobb terhelést is. Fontos azonban, hogy az egyéni különbözőségekre tekintettel tudjunk lenni és pontosan olyan feladatot adjunk amelyet az adott gyerek

mozgásfejlettsége megkíván. Más jellegű mozgássor fejleszti a fokozott fizikai terhelést, edzést igénylő és más a mozgáskoordinációban elmaradt gyerekeket.

3.7 A külső világ tevékeny megismerése

A gyerekek tevékenységeik során közvetlen tapasztalatokat szereznek a közvetlen és tágabb természeti, társadalmi környezetük viszonylatairól. Olyan formai, mennyiségi, téri, esztétikai, érzelmi és szociális élmények, tapasztalatok birtokába jutnak, amelyek segítik őket a környezetükben való eligazodásban, a hozzá való érzelmi kötődésben.

Általuk:

- ♣fejlődnek az értelmi képességek / megfigyelés, elemzés, összehasonlítás, problémamegoldó gondolkodás, vizuális és verbális memória stb. /,
- ♣új ismereteket szereznek, illetve mélyülnek rendeződnek a meglévők,
- ♣pozitív érzelmi viszony alakul ki a természet szépségei iránt / megismerem, megszeretem, megvédem/,
- ♣megismerik a társadalmi szokásokat, hagyományokat,
- ♣viselkedési formákat sajátítanak el, érzelmi és erkölcsi viszonyok tisztázódnak, alkalmazkodó képességük és szociális érzékenységük formálódik.

Az ember egyszerre része, tagja a természeti és társadalmi környezetnek. Az óvodáskorú gyermeknek, aki még nem fogalmakban és kategóriákban gondolkodik magától értetődő, hogy komplex módon szemlélje a valóságot. Az ismeretszerzés folyamatát tehát holisztikus szemlélettel kell irányítanunk: kerek egésznek látjuk és láttatjuk a világot, rácsodálkozunk szépségeire. A külvilág aktív megismerése szője át az óvodai tevékenységek egész rendszerét.

Ennek érdekében:

- ♥Folyamatos és alkalmi, szervezett és spontán megfigyelésekkel lehetővé tesszük a gyerekeknek, hogy maguk fedezzék fel a világot.
- ♥Az irányított megfigyelések témáit a gyerekek közvetlen környezetéből, az általuk közvetlenül átélhető valóságból merítjük, ugyanakkor nem feledkezünk meg arról sem, hogy a mai kitágult világban máshonnan is hoznak ismereteket és ezek megbeszélésére rendszerezésre is szükség van / tv,video,film/.
- ♥Amit csak lehet, élő valóságában mutatunk meg a gyerekeknek.
- ♥Ugyanazt a jelenséget sokoldalúan, több érzékszervre /látás, hallás, tapintás, ízlelés, szaglás / hatva mutatjuk meg.
- ♥Olyan cselekedtető, játékos módszereket alkalmazunk, amelyek alkalmazkodnak a gyerekek gondolkodásának életkori sajátosságaihoz.
- ♥Az ismereteket az életkortól függően, kötetlen vagy kötelező foglalkozásokon rendszerezük: felidézünk, összefüggéseket keresünk, problémákat oldunk meg, elemi következtetésekre jutunk, így segítve őket a fogalmi gondolkodás felé vezető úton.
- ♥A foglalkozások módszertani felépítésénél is a holisztikus szemlélet vezet bennünket, tehát egy-egy jelenségnek többféle / matematikai, irodalmi, zenei, képzőművészeti / tükröződésére csodálkoztatjuk rá a gyerekeket.
- ♥Koruknak és a valóságnak megfelelő ismereteket nyújtunk, és szigorúan ügyelünk arra, hogy ne közvetítsünk előítéleteket, negatív érzéseket se az élő környezettel, se más jelenségekkel kapcsolatban; ha ilyeneket tapasztalunk, el is oszlatjuk azokat.

A fejlődés várható jellemzői:

A kicsik még minden érzékszervükkel szeretnék birtokba venni a világot. Nem elégszenek meg azzal, ha csak látják és hallják a tárgyakat, jelenségeket; megtapintani, megízlelni, megszagolni, kipróbálni és átélni is szeretnék. Ennek a kíváncsiságnak, cselekvési váagnak a kielégítése és ébren tartása a legfontosabb feladatunk, a közvetlen környezet legalapvetőbb tulajdonságaival való ismerkedésen keresztül /testrészek, család, óvoda, gyümölcsök, zöldségek, állatok, növények, erdő, utca, udvar/. Meg kell ismernünk az érdeklődés, az aktivitás, egyéni különbözőségeit és ehhez kell megválasztanunk a megfelelő módszereket.

Később már otthonosan mozognak az óvodában, a tárgyak és jelenségek egyre alaposabb megismerésére törekszenek. Ez nagyon kedvező a megismerési folyamatok /analízis, szintézis, összehasonlítás/ begyakorlásához. A sokféle élmény nyújtás és játékos helyzetteremtés jelentősége megnő, hiszen a mozgásfejlődéshez hasonlóan, a gondolkodás is erőteljes fejlődésnek indul ebben az életszakaszban. A témákat továbbra is a közvetlen természeti és társadalmi környezet évkörhöz kapcsolódó eseményei, változásai kínálják fel számunkra. A fejlődés üteme nagy egyéni eltéréseket mutathat, ezért fontos annak felderítése is, hogy kinél milyen okból és mely pontokon akadt el az értelmi fejlődés folyamata.

Mindvégig kerülni igyekszünk az ismeretek halmozásának csapdáját. A gondolkodás további kiegyensúlyozott fejlődését a mindannyiunkra, így természetesen a gyerekekre is, szünet nélkül zúduló információk, ismeretek özönében való „rendteremtéssel” segíthetjük elő. A legnagyobbak egyre növekvő felfedező, kísérletező kedvének fenntartását problémamegoldásra serkentő helyzetek egész sorának létrehozásával érhetjük el. Ezzel párhuzamosan, az elvont nyelvi síkon folyó gondolkodás alapjainak kialakulásában, problémafelvető kérdésekkel sietünk a gyerekek segítségére / egyszerű ténymegállapítást igénylő kérdések helyett /. A témákat továbbra is, az év során lejátszódó természeti és társadalmi történésekhez kapcsolódva választjuk ki, de bennük már alaposabban elmélyülünk. A TV, video, film, távolabbi országokban élő emberek és állatok, vagy a technika iránt is felkelti a gyerekek érdeklődését. Az így szerzett ismeretek tisztázásában, pontosításában alkalmanként segítjük a gyerekeket.

3.7. Munkajellegű tevékenységek

Annak ellenére, hogy óvodáskorban mindvégig a játék marad a legalapvetőbb tevékenység, a mindennapi élet során megjelennek a munka jellegű tevékenységek. A munkatevékenységet a játékkal ellentétben, mindig külső szükségesség indokolja, de játékos jellegét az óvodáskor végéig megőrzi. A gyerekek közvetlenül megtapasztalják általa cselekvésük hatását önmagukra vagy a környezetükre.

Általa:

- ♣ fejlődik a mozgáskoordináció, téri tapasztalatokat gyűjthetnek a gyerekek,
- ♣ alapvető eszközök, szerszámok használatát sajátítják el,
- ♣ érzelmi, akarati tulajdonságok alakulnak ki / gondoskodás, kitartás, felelősségérzet, önfegyelem, önértékelés /,
- ♣ megfigyeléseket végezhetnek, tapasztalatokat, ismereteket szerezhetnek a természeti és társadalmi környezetükről,
- ♣ értékes szociális érzések és tulajdonságok fejlődnek ki / együttműködő képesség, saját és mások munkájának tisztelete, segítségnyújtás /.

A munkatevékenység lehetőségeinek megteremtése és a gyermekmunka megszervezése értékes nevelő, fejlesztő lehetőségeket biztosít számunkra. A gyerekek nem csak saját cselekvésük hatását tapasztalhatják meg általa, hanem egyúttal szemmel látható, kézzel fogható, eredménye, haszna is van. Ez nagyon fontos tényező a későbbi társadalomba való beilleszkedés, az „életre való felkészülés” szempontjából. Az óvodai nevelés alapvető keretei és tevékenységformái kínálják fel, a gyerekeknek megszervezhető munkákat.

Ezek a következők:

*az önmaguk körüli teendők ellátásából adódó munkák / önálló öltözködés, saját holmijuk elrendezése, önálló testápolás, önkiszolgálás az étkezéseknél, játék utáni elrakodás, rendteremtés /,

*másokért vagy a közösség érdekében végzett munkák / kisállat gondozás, megbízatások teljesítése, naposi teendők /,

*értékteremtő munkák /kertben végezhető munkák, növényápolás, ajándékok készítése/.

Nagyon fontos, hogy a munkatevékenységek a mindennapok természetes eseményei legyenek. A gyerekek életének rendszeresen és folyamatosan megszervezett részei, mert csak így fejthetik ki jótékony hatásukat.

Ennek érdekében:

♥ Minden fajta munkában megteremtjük az önálló tevékenykedés feltételeit.

♥ Csak olyan munkát bízunk a gyerekekre, amelynek elvégzésére megerőltetés nélkül képesek.

♥ A munkavégzéshez biztosítjuk a legalkalmasabb szerszámokat, eszközöket.

♥ Az egyes munkafajtákat az életkornak megfelelően fokozatosan vezetjük be.

♥ Minden esetben megmutatjuk a munkavégzés módját, sorrendjét, a célszerű eszköz vagy szerszámhasználatot.

♥ A munkakedvben, a munkavégzés tempójában és a végeredmény minőségében megmutatkozó egyéni különbségeket tapintatosan és segítőkészen kezeljük.

♥ A munkát mindig értékeljük: véleményünk megfogalmazásakor vegyük figyelembe az egyéni különbségeket, legyünk konkrétak, reálisak és ösztönzőek.

♥ A munka eredményének kijavítását, ha erre szükség van, soha ne a gyerekek előtt végezzük.

♥ A munka soha nem lehet büntetés.

A fejlődés várható jellemzői:

Óvodába lépéskor a gyerekek ismerkednek az óvoda helységeivel, tárgyaival, berendezéseivel, a játékok helyével, saját holmijuk helyével. Ebben a helyzetben a tárgyak használatának legcélszerűbb fogásait, a velük való bánás módjait kell megismertetnünk a gyerekekkel. Segítségünkkel próbálgatják az önkiszolgálást: tányért, poharat, evőeszközt készítenek maguknak. A játékszereket önállóan leveszik a polcra, és használat után segítségünkkel össze is szedik, vissza is viszik a helyére. A csoportszoba rendjének helyreállításába, a szétszóródott játékok összegyűjtésével, a polcokon lévők esztétikus elrendezésével vonjuk be őket. Kisebb megbízatásokat is adhatunk / bizonyos tárgyakat hozzanak, vigyenek a megjelölt személynek, vagy helyre /. A csoportszoba növényeit és kisállatait a gyerekekkel együtt gondozzuk. A kertben a játékok elrakásában, az őszi levélgyűjtésben kérjük segítségüket. Karácsonykor és anyáknapi apró ajándék készítésével kedveskedünk a szülőknek.

Később a már megszokott munkatevékenységek mozzanatainak begyakorlását, minél pontosabb elvégzését tűzzük ki célul /kerti és csoportszobai rendteremtés, játékok elrakása, esztétikus elhelyezése, megbízatások/. Ebben az életkorban szívesen vállalt újdonság a gyerekeknek a naposi munka, amely az asztalok megterítését jelenti, a déli és délutáni közös étkezéshez. A munkafogások pontos megmutatása és a sorrend megbeszélése, fontos feltétele a sikernek. Fokozatos bevezetését, az önként jelentkező gyerekekkel kezdhethetjük meg. Senkit nem erőltetünk, de később a többieket is igyekszünk bevonni. A növényápolás és kisállat gondozás egyszerűbb munkafogásaival már megbízhatjuk őket / locsolás, etetés /. A kertben a levélgyűjtést már önállóan kezdeményezik, télen pedig a hó elsöprésében is nagy kedvvel vesznek részt. Tavasszal beavatjuk őket a csíráztatás rejtelmébe és a virágoskert közös gyomtalanításába. Nem csak az ünnepek alkalmából készítünk ajándékot, hanem születésnapra is vagy csak egyszerűen az örömszerzés szándékával.

Óvodáskor végére el kell érniük, hogy az eddig megismert és begyakorolt munkák szükségességét önállóan is észrevegyék / testápolás, önkiszolgálás, elrakodás /. Kitartást várunk tőlük, az elkezdett munka igényes befejezését. Emellett a munkavégzés tempóját is fokozhatjuk. Bátorítjuk őket a csoportszoba díszítési, átrendezési terveinek megvalósításában vagy a babaszoba „takarításának” önálló megszervezésében. A naposi teendőket a foglalkozási eszközök szétszétásával és összeszedésével bővítjük. Az öltözők és mosdók rendjére is ők vigyáznak / figyelmeztetik a rendetleneket /. E munka ellátásában az önkéntességet felváltja a megbízás, a „sorra kerülés”. Legyenek képesek a felnőttek felszólítására is munkát végezni / rendteremtés a szobában vagy a játékpoliccon, tárgyak eszközök elvitele adott helyre stb. /. A kertben elsajátítják az egyszerűbb szerszámok használatát / gereblye, seprű, lapát /és részt vesznek az udvar rendjének és tisztaságának megőrzéséhez szükséges munkákban.

3.8. Tanulás

Az óvodáskor a gyerekek életében a világ megismerésének nagyon intenzív szakasza. Cselekvési vágyuk, kísérletező kedvük, kíváncsiságuk ösztönzi őket az újabb és újabb tapasztalatszerzésre, miközben minden percben megtanulnak valamit. Játékosan, cselekvésbe ágyazottan szinte észrevétlenül tanulnak, tehát a játék mindvégig az óvodai tanulás legfontosabb színtere és eszköze. Az óvodáskor végére ez a spontán, a gyerekek minden tevékenységében megjelenő, önkéntelen folyamat kiegészül az irányított tanulásra való képességgel.

Általa:

- ♣módjuk van a kíváncsiság, az érdeklődés kielégítésére, a környezet szépségeinek felfedezésére,
- ♣lehetőségük nyílik a „megtanulás” élményének átélésére, a gondolkodás örömeinek megízlelésére, ezáltal növekszik önbizalmuk,
- ♣ismereteik, tapasztalataik rendeződnek,
- ♣pontosabbá válik az érzékelés, észlelés, erősödik az emlékezet, képessé válnak figyelmük irányítására, és problémák megoldására,
- ♣lehetőséget teremthetünk a gondolkodási műveletek begyakorlására /anlízis, szintézis, összehasonlítások /,
- ♣gazdagodik fantáziájuk, fejlődik kommunikációs képességük / kérdés, válasz, egymás végighallgatása, vélemény megfogalmazása /,
- ♣módjuk van a társas együttműködés, az egymáshoz való alkalmazkodás gyakorlására.

A gyerekek óvodában megszerzett tanulási tapasztalatai, jelentős hatással vannak az iskolai tanuláshoz való viszonyukra. A kellemes élményeket nyújtó, sikeres feladatmegoldások sora a legjobb motiváló erő abban, hogy később az iskolában a tanulás önként vállalt örömteli tevékenység legyen számukra.

Ennek érdekében:

♥A gondolkodás óvodáskori fejlődésének lépcsőit fejlesztő munkánk megtervezésekor mindig figyelembe vesszük:

1. szemléletes - cselekvő
2. szemléletes - képszerű
3. elvont nyelvi síkon folyó gondolkodás.

♥Szemléletességre törekszünk: biztosítjuk a tárgyakkal való változatos cselekvés lehetőségét, a velük való sokoldalú ismerkedést.

♥A feladatmegoldások játékos jellegét az óvodáskor végéig biztosítjuk és mind a spontán, mind az irányított tanulás folyamatában alapelvnek tekintjük / játékos eljárás, játékos módszer, játékos eszköz, játékos problémafelvetés, stb./.

♥Megismerjük az egyéni képességeket és differenciált feladatadással segítjük az optimális fejlődést.

♥A tanulás tartalmát, a témákat, a gyerekeket közvetlenül körülvevő természeti és társadalmi környezet évkörhöz kapcsolódó eseményei, jelenségei szolgáltatják.

♥Az óvónők, a csoport és az egyes gyerekek fejlődési sajátosságainak megfelelően választják ki a foglalkozások anyagát.

♥A foglalkoztatás formáját is a csoport és az adott gyermek fejlődési sajátosságaihoz igazítjuk / egyéni, mikrocsoportos vagy frontális /.

Az ismeretszerzés irányításának holisztikus szemlélete, a különböző tevékenységformák fejlesztési feladatainak természeti és társadalmi eseményekhez, jelenségekhez kapcsolódó tervezését kívánja meg. Ezt a hálótervet az aktuális téma, a fejlesztési tartalmak és módszerek pontos megjelölésével a „Az óvodai élet megszervezése című fejezetben leírtaknak megfelelően készítjük el.

A fejlődés várható jellemzői:

Óvodáskor elején a torna és a mese - vers foglalkozások kivételével, minden tevékenységforma kötetlen. A kötelező foglalkoztatási formát a többi foglalkozási ágban, csak az utolsó óvodai évben kezdjük el megismertetni a gyerekekkel. Az év elején napi egy, majd januártól napi két kötelező foglalkozást szervezünk, hogy az iskolai életmód szokásaira felkészítsük a gyerekeket. A különböző

A legkisebbeknek többféle és sokszor átélhető, érzékszervi tapasztalásra van szükségük. A dolgok, jelenségek élő valóságban való megfigyelésére sok - sok lehetőséget kell biztosítanunk. A legszembevetőbb tulajdonságok felismerésére készítjük őket. Ezek az élmények érzelmileg is pozitívan hatnak, segítik a gondolkodási alpműveletek kialakulását és az emlékezetbe vésést. Sokféle játékos helyzet megteremtésével tartjuk ébren a gyerekek cselekvési vágyát és kíváncsiságát. A foglalkoztatás időtartama eleinte 4 - 5 perc, amelyet az év végére 15 perccig növelhetünk.

Később a gyerekek kezdenek képessé válni mozgásuk, figyelmük bizonyos fokú irányítására. Megfigyeléseik ezért kezdenek pontosabbá válni. Ebben kell őket segítenünk azzal, hogy pontosan megmondjuk mit figyeljenek meg. Az élő valóságban való megfigyelés legyen továbbra is az alapja a tapasztalatgyűjtésnek, de már alkalmanként filmek vagy képek nézegetését is bevezethetjük, elsősorban a már élőben látott dolgok és jelenségek esetében.

A foglalkoztatás játékoságát mindenképpen biztosítanunk kell. A gondolkodási műveletek feltételezik és egyben biztosítják is a beszéd fejlődését. Türelemmel és nagy tapintattal segítjük a szóbeli kifejezőkészség alakulását. Kérdéseinkkel segíthetjük, de meg is akaszthatjuk a gondolkodás fejlődését, ezért problémafelvető, és gondolkodtató kérdések használatára törekszünk. A foglalkoztatás időtartama eleinte 10 - 15 perc, amelyet az év végére 25 percre növelünk.

Az óvodáskor végén sem engedünk a gyerekek megnövekedett kíváncsiságából adódó csábításnak; nem az ismeretek halmozására hanem azok rendszerezésére a gondolkodási folyamatok megerősítésére törekszünk. Különböző összefüggések megtalálására, elemi következtetések levonására készítjük a gyerekeket. Ehhez játékos problémahelyzetek létrehozását, játékos eszközök használatát tartjuk a legmegfelelőbbnek. A gyakoribbá váló kötelező foglalkozások és a frontális foglalkoztatási forma megköveteli tőlünk, hogy érdekes és változatos eszközökkel, módszerekkel elégtűsük ki és növeljük a gyerekek megismerési vágyát. A nyitott, problémát felvető helyzetek aktivitásra, többféle megoldási mód megtalálására ösztönzik a gyerekeket. Meg kell ismernünk a gondolkodás fejlettségének egyéni sajátosságait ahhoz, hogy megfelelő feladatok adásával pótolni tudjuk a hiányosságokat. Ezt az iskolai életmódra való felkészülés, felkészítés szempontjából nagyon fontos feladatunknak tartjuk.

4. Óvodánk hagyományos ünnepei, egyéb rendezvényei

Óvodánk családi és társadalmi hagyományaiból következő ünnepei

A megjelölt ünnepek köre a szülőkkel történő megbeszélés alapján bővíthető ill. szűkíthető.

Ünnep	Időpontja	Szervező	szervezeti kerete
Mikulás	december 5.	A felkért óvónő	
Karácsony	december közepe	Óvónők	
Húsvét	március/április	Óvónők	
Március 15.	március 15.	Óvónők	közös kirándulás
Anyák napja	Május első vasárnap.	Óvónők	
Apák napja		Óvónők	
Évzáró	Május vége	Óvónők	
„Ballagás”	Május vége	Óvónők	

Óvodánk kirándulásai

Kirándulás	Időpont	Szervező	szervezeti kerete
Szüret	Szeptember vége	Óvodavezető	közös szervezés
Alkalmi kirándulás	hálóterv szerint	Óvodavezető	
Állatok élőhelye	Május eleje	Óvodavezető	közös szervezés
Gyermeknap	Május utolsó hete	Óvodavezető	

Közös rendezvényeink a családokkal

rendezvény	Időpont	Szervező	szervezeti kerete
évnyitó kerti party	Szept. első hete	Óvodavezető	közös szervezés
farsang	február közepe	Óvónők	közös szervezés
Kihívás napja	Május közepe	Óvónők	közös szervezés
évzáró kerti party	Június eleje	Óvodavezető	közös szervezés

Egyéb közös rendezvények

rendezvény	Időpont	Szervező	szervezeti kerete
Madarak és fák n.	Május 10.	Óvónők	közös és egyéni sz.
bábelőadás	okt.dec.márc.máj.	Óvodavezető	közös szervezés
zenés rendezvény	alkalmanként	Óvodavezető	közös szervezés
óvónők bábozása	Mikulás, Húsvét	Óvónők	közös szervezés

5. Az óvoda kapcsolatai, sajátos feladatok

5.1. Óvoda - család

Nevelőmunkánkat a családi nevelésre építjük. Nem helyettesíthetjük, csak kiegészíthetjük azt. A kapcsolat alakításában a kezdeményező szerepet mi vállaljuk, hiszen tudjuk, hogy a szülők számítanak gyermekismeretünkre, pedagógiai és pszichológiai felkészültségünkre. A harmonikus együttműködés a gyerekek kiegyensúlyozott fejlődésének feltétele.

Alapelveink:

- *Elismerjük és tiszteletben tartjuk a családi nevelés elsődlegességét.
- *Egyenrangú nevelőtársi viszony kialakítására törekszünk.
- *A családok életvitelét és nevelési módszereit előítéletektől mentesen fogadjuk.
- *Minden családdal megtaláljuk az együttműködéshez szükséges megértő, egyéni hangvételt.
- *Azt valljuk, hogy a nevelési problémák okainak feltárása csak az első lépés, az igazi feladat a szülők és gyerekek számára egyaránt megnyugtató megoldás megtalálása.
- *A gyerekekről adott tájékoztatásunk tapintatos, ugyanakkor reális legyen.
- *A gyerekekről vagy a családok belső életéről kapott magán természetű információk szolgálati titokként kezelendők és idegen személyeknek nem adhatók tovább.

Együttműködésünk formái

a) Szülői értekezletek

A gyerekek fejlődését elősegítő év eleji tervekről, és a házirendről szervezési feladatokról. A gyerekek fejlődésének év végi értékeléséről.

b) Fogadó óra

Előre egyeztetett időpontban, akár a szülő, akár a mi kezdeményezésünkre, attól függően hol jelentkezik vagy hol erőteljesebb a probléma.

c) Munkadélutánok

Az ünnepi előkészületeknek az a formája, amikor gyerekek, szülők, óvónők közös tevékenységekkel készülődnek az ünnepre.

d) Közös rendezvények

Olyan események, ahol a szülők, gyerekek, óvónők együttléte jó alkalmat kínál pedagógiai tartalmú beszélgetésekre /farsang, évnyitó party, évzáró party, a csoportok által alkalmanként szervezett családi kirándulás, apa-nap/.

e) A szülői vélemények kérdőíves megtudakolása

Konkrét vagy általános kérdések programunk otthon tapasztalt hatásairól, ötletek, javaslatok igénylése.

f) Szülői munkaközösség

A szülői vélemények közvetítésének fóruma.

5.2. Cseperedő óvoda – International School of Budapest

Az együttműködés kölcsönösen előnyös, hiszen az iskola jövő első osztályosait óvodánkból várja, nekünk pedig módunk van bepillantást adni az iskolai életbe a „ballagó nagycsoportosok” számára. A látogatást májusban szervezzük meg. Az iskola leendő első osztályos tanító nénije pedig februárban tart szülői értekezletet. A faliújságon megjelentetjük az iskolai nyílt órákról szóló hirdetőt. Közös rendezvények szervezését is szorgalmazzuk esetenként.

6. Az óvodai csoportok és a gyermekek fejlődésének ellenőrzése, értékelése

Pedagógiai céljaink eléréséhez, fejlesztő munkák színvonalas ellátására van szükség. Az eredmények és hiányosságok feltárása nélkül nem tudjuk követni, vajon a kitűzött célok megvalósultak-e. Az ellenőrzés a gyerekek fejlődésének nyomon követését és az óvónők nevelői munkájának elemzését jelenti. Az ellenőrzés, elemzés értékelése után megerősíthetjük a kitűzött célokat vagy elvégezhetjük programunk szükséges módosítását.

6.1. Az óvónők munkájának ellenőrzése

a) **Spontán** ellenőrzés, ami a nap bármely szakában, a program megvalósításáért végzett napi munkáról készült „pillanatfelvétel”, amely a felkészülés minőségét, a megvalósítás tudatosságát mutatja.

b) **Tervszerű** ellenőrzés a következő szempontok alapján:

*Érvényesülnek-e a közös alapelvek?

*Megvalósulnak-e az egyes tevékenységformáknál leírt feladatok?

*Az egyéni pedagógiai módszerek, eljárások megfelelnek-e programunkban leírt követelményeknek?

A tervszerű ellenőrzés módszere: videófilm készítése az adott csoport tevékenységéről. Az elkészült felvétel közös megtekintése, a már leírt szempontok szerinti értékelése, tanulságok levonása.

A tervszerű ellenőrzés idejét minden nevelési év elején, az évnitó értekezleten megbeszéltek szerint, az éves tervben rögzítjük / október és március /.

c) **A pedagógiai dokumentáció ellenőrzése:** a szeptember 15. - ig elkészített hálóterv ellenőrzése szeptember végéig az óvodavezető feladata. Értékelésének szempontjai ugyanazok, mint a tervszerű ellenőrzésé.

6.2 A gyermekek fejlődésének értékelése

Alapja:

*A gyerekek tevékenységének folyamatos megfigyelése, a megfigyelések egyéni lapokon való rögzítése. Az egyéni lapokon való értékelést minden tervezési ciklus végén elvégezzük.

A feljegyzések tendenciákat rögzítenek, támpontot jelentenek a következő ciklus tervezéséhez.

*Fejlettségmérő lapok kitöltése középső csoport végén, hogy a nagycsoport feladatainak tervezésekor tiszta képünk legyen csoportunk aktuális fejlettségéről, a megvalósításra váró feladatokról.

Programunk értékeléséhez feltétlenül szükség van a gyerekek fejlődésének ellenőrzésére, értékelésére.

7. A helyi nevelési program értékelése

Programunkat a következő időszakokban értékeljük:

a) a bevezetés közben folyamatosan a tapasztalatok elemzésével,

b) az első nevelési év végén, a tapasztalatok összegzésével,

c) a 3. ill. 4. év végén, az iskolába kerülő gyerekek fejlettségének értékelésével. Az értékelés elsősorban önértékelés, valamint a gyerekek és a szülők visszajelzései.

7.1. Szempontok a helyi nevelési program értékeléséhez:

*Tudunk-e azonosulni programunk céljával, tartalmával? Használható-e?

*A gyerekek viselkedésében megjelennek-e a tervezett hatások, illetve milyen változások figyelhetők meg a gyerekek viselkedésében?

*Fokozta-e a nevelőtestület pedagógiai kultúráját, munkakedvét?

*Milyenek a szülők visszajelzései / szóbeli és kérdőíves /?

7.2. Programunk értékelésének módszerei:

*a fejlődésmérő lapok értékelése,

*a program használata során összegyűlt tapasztalatok megbeszélése, elemzése,

*az elkészült videó felvételek közös elemzése.

8. A szülők érdekvédelmének fóruma

A szülők érdekeinek védelmét az óvodában a **Szülői Munkaközösség** látja el. A tagok ill. a vezetők kiválasztása szülői értekezletek keretében történik.

Feladata:

*ügyel a gyerekek jogainak óvodai érvényesülésére,

*a szülők véleményének megismerése és közvetítése az óvoda vezetésének,

*a szülők érdekeinek képviselete a döntéshozatalt megelőző egyeztetésen.

9. Az óvodába és iskolába lépés feltételei

9.1. Az óvodába lépés feltételei

Az óvodába lépés **törvényi feltétele** a betöltött 3. életév és az óvodai felvételt kérő adatlap kitöltése.

Alapvető azonban, hogy az óvodába lépő gyermek testi és idegrendszeri fejlettsége megfelelő legyen. Képes legyen, az óvónő és az óvoda minden dolgozója segítségével az óvodai életbe való fokozatos beilleszkedésre. Fontos, hogy a gyermeknek már legyen igénye a kortársakkal való kapcsolatokra és ne szenvedje meg túlságosan az anya „hiányát”.

EI kell jutnia a fejlődésben:

- *saját mozgása feletti uralomhoz, a mozgások szándékos vezérléséhez,
- *a testi szükségletek feletti uralomhoz,
- *éntudata kialakulásához,
- *a beszéd elsajátításához.

Óvodába lépés előtt célszerű családlátogatáson feltérképezni a gyermek családi hátterét és a szülőkkel ismertetni az óvoda programjának legfontosabb célkitűzéseit.

9.2. Az iskolába lépés feltételei

A gyermek váljon képessé az iskolai életmódba való zökkenőmentes beilleszkedésre.

Testi fejlődés területén: megfelelő mozgás-összerendezettség, a finommotorika kialakulása.

Értelmi fejlődés területén: az elvont nyelvi síkon folyó gondolkodás kialakulása.

Érzelmi fejlődés területén: a feladattudat és a feladattartás az iskolai életmódnak megfelelő legyen.

Szociális fejlődés területén: az _együtműködő képesség és alkalmazkodó képesség fejlettsége biztosítsa, hogy az iskolai tanulás öröm legyen.

Jogszabályi feltétel a május 31. - ig betöltött hatodik életév. A máj. 31.és szeptember 30. között született gyerekek iskolába lépéséről vagy óvodában maradásáról, a szülők és az óvoda a fejlettségi mutatók figyelembevételével dönt.

Formai feltétel az általánosan használt formanyomtatvány az „ Óvodai Szakvélemény” javaslata, az első osztályba lépésre.

10. Legitimációs záradék

1.Véleményezte	dátum
Véleményezte	dátum
2.Egyetértését nyilvánította	dátum
Egyetértését nyilvánította	dátum
3.Jóváhagyta	dátum
4.Tájékoztatásul megkapták	dátum